РЕШЕНИЕ (ЕС) 2018/118 НА КОМИСИЯТА

от 31 август 2017 година

относно Държавна помощ SA.35818 (2016/C) (ex 2015/NN) (ex 2012/CP), приведена в действие от Испания в полза на Iberpotash

(нотифицирано под номер C(2017) 5877)

(само текстът на испански език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а),

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с посочената(ите) по-горе разпоредба(и) ([1]) и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) С жалба от 30 ноември 2012 г. Комисията беше уведомена, че Испания е привела в действие няколко предполагаеми мерки за помощ в полза на Iberpotash S.A., преименувано на ICL Iberia Súria & Sallent през 2014 г. (и двете наричани по-нататък „Iberpotash“). Жалбоподателят, който желае самоличността му да бъде запазена в тайна (наричан по-нататък „жалбоподателят“), допълни своята жалба с допълнителна информация, предоставена на 28 декември 2012 г., 14 февруари 2014 г., 24 февруари 2014 г., 6 май 2014 г. и 27 януари 2015 г.

(2) Жалбата бе препратена на Испания на 10 януари 2013 г. заедно с искане за информация. Испания отговори на 8 март 2013 г. Допълнителни искания за информация бяха изпратени на Испания на 14 май 2013 г., 16 януари 2014 г. и 26 март 2014 г. Испания предостави на Комисията допълнителна информация в отговор на тези искания с писма съответно от 13 юни 2013 г., 14 февруари 2014 г. и 15 април 2014 г.

(3) На жалбоподателя бе изпратено писмо с предварителна оценка на 30 януари 2015 г. В отговор на писмото с предварителна оценка жалбоподателят представи допълнителна информация на 5 март 2015 г. (предварителен отговор) и 21 април 2015 г. (окончателен отговор на писмото с предварителна оценка). Освен това на 9 март 2015 г. бе проведена среща с жалбоподателя и жалбоподателят представи допълнителна информация на 4 юни 2015 г.

(4) Окончателният отговор на жалбоподателя по отношение на писмото с предварителна оценка беше изпратен на Испания за мнение на 9 юни 2015 г. заедно с допълнително искане за информация. Испания отговори на 8 юли 2015 г. По искане на Испания на 31 юли 2015 г. ѝ беше изпратена неповерителна версия на писмото с предварителна оценка.

(5) С писмо от 26 януари 2016 г. Комисията информира Испания, че е решила да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, по отношение на двете предполагаеми мерки за помощ. Със същото писмо Комисията заключи, че другите три мерки, за които е постъпила жалба, не представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

(6) Решението на Комисията да открие процедурата беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([2]). Комисията прикани заинтересованите страни да представят мненията си относно двете предполагаеми мерки за помощ.

(7) С писмо от 19 април 2016 г. Испания представи мнение по решението за откриване на процедурата. С писмо от 6 октомври 2016 г. Комисията поиска от Испания да представи допълнителна информация, която Испания представи с писмо от 28 ноември 2016 г.

(8) Комисията получи мнения от три заинтересовани трети страни, включително Iberpotash, предполагаемия получател на помощта. Тя ги препрати на Испания, на която бе дадена възможността да отговори; нейните мнения бяха получени с писма от 27 юли 2016 г. и 6 април 2017 г.

([1]) ОВ C 142, 22.4.2016 г., стр. 18.
([2]) Вж. бележка под линия 1.

2. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА ПОМОЩТА

2.1. *ПОЛУЧАТЕЛ*

(9) Iberpotash притежава и експлоатира две мини за поташ в басейна на река Йобрегат в региона Бахес в Каталония, една в Сурия и една в Сайент и Балсарени. Поташът се използва в производството на торове. Освен това Iberpotash също така добива и продава сол, предимно за промишлени цели.

(10) Iberpotash е дъщерно дружество на ICL Fertilisers, израелско многонационално дружество, което е най-големият производител на торове в световен план. Мините за поташ в региона, които се експлоатират още от 20-те години на 20-ти век, са били държавна собственост до 1998 г. Iberpotash е придобило мините за поташ в Сурия и Сайент/Балсарени въз основа на договор за покупко-продажба, сключен на 21 октомври 1998 г. със Sociedad Estatal de Participaciones Industriales — SEPI, публичен холдинг на испанската държава.

2.2. *ПРЕДПОЛАГАЕМИ МЕРКИ ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ*

(11) Според жалбоподателя испанските органи са предоставили неправомерна и несъвместима държавна помощ на Iberpotash чрез редица мерки. Всички тези предполагаеми мерки за помощ са свързани с екологичните задължения на Iberpotash по отношение на неговите миннодобивни площадки в басейна на река Йобрегат и насипища от солни отпадъци, създадени в тези миннодобивни площадки в резултат на продължаващата десетилетия експлоатация на мините. Тези предполагаеми мерки за държавна помощ включват:

а) неспазване от страна на испанските органи на член 14 от Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]) (наричана по-нататък „Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии“), по отношение на което се твърди, че е довело до по-ниски финансови гаранции за получаването на разрешителни за експлоатация на мините на Iberpotash („мярка 1: по-ниски нива на финансовите гаранции“);

б) инвестиции, направени от испанските органи, за да се ограничат и/или поправят вредите, за които се твърди, че Iberpotash е нанесло на околната среда в нарушение на принципа „замърсителят плаща“. Тези инвестиции включват:

— изграждането на нов колектор на солена вода, който е в експлоатация от 2008 г. насам („мярка 2: нов колектор на солена вода“)

— подобряването на съоръженията за пречистване на водите в Абрера и Сант Жоан Деспи по река Йобрегат („мярка 3: инвестиции в съоръжения за пречистване на водите“)

— покриване на насипище от солни отпадъци в миннодобивната площадка на Iberpotash във Вилафрунс („мярка 4: покриване на насипището от отпадъци във Вилафрунс“)

в) финансиране на екологично проучване във връзка с насипището от отпадъци в Когуйо („мярка 5: проучване във връзка с насипището от отпадъци в Когуйо“)

(12) Жалбоподателят изчислява, че общият размер на предполагаемата помощ за Iberpotash, предоставена чрез тези мерки, е в диапазона между 260 и 407 милиона евро.

(13) Жалбоподателят също така представи отделна жалба относно предполагаемо нарушение на правото на ЕС в областта на околната среда. Въз основа на тази жалба Комисията изпрати официално уведомително писмо на Испания през юли 2014 г., като по този начин започна процедурата за установяване на нарушение за неспазването на задълженията съгласно Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии. През септември 2015 г. процедурата за установяване на нарушение бе разширена с допълнително официално уведомително писмо, така че да обхване и неспазването на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([4]) (наричана по-нататък „Рамковата директива за водите“). Процедурата за установяване на нарушение все още се провежда ([5]).

2.3. *ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА*

(14) На 26 януари 2016 г. Комисията прие решение за откриване на официално разследване по отношение на мерки 1 и 4 ([6]) (наричано по-нататък „решението за откриване на процедурата“), за да разгледа изразените от нея съмнения дали тези мерки представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 и дали са съвместими с вътрешния пазар.

([3]) Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО (ОВ L 102, 11.4.2006 г., стр. 15).

([4]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

([5]) Предполагаемите нарушения на Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии, които се разглеждат в тази процедура за установяване на нарушение, не са свързани с размера на финансовите гаранции съгласно член 14 от Директивата, които са предмет на оценка в настоящото решение.

([6]) Вж. бележка под линия 1.

(15) Същевременно Комисията заключи, че мерки 2, 3 и 5 не представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. Тъй като това заключение не беше оспорено, мерки 2, 3 и 5 не са предмет на настоящото решение и няма да подлежат на по-нататъшна оценка в него.

2.3.1. СЪМНЕНИЯ ОТНОСНО МЯРКА 1: НАМАЛЕНИ ФИНАНСОВИ ГАРАНЦИИ

(16) В решението за откриване на процедурата Комисията установи, че не може да изключи възможността мярка 1 да представлява държавна помощ. По-специално тя изрази съмнения дали мярка 1 е включвала прехвърляне на държавни ресурси и е предоставила икономическо предимство на Iberpotash и поради това покани испанските органи и трети страни да представят повече доказателства в тази връзка.

(17) В случай че мярка 1 действително представлява държавна помощ, Комисията изрази съмнения, че тя би могла да бъде счетена за съвместима.

2.3.2. СЪМНЕНИЯ ОТНОСНО МЯРКА 4: ПОКРИВАНЕ НА НАСИПИЩЕТО ОТ ОТПАДЪЦИ ВЪВ ВИЛАФРУНС

(18) В решението за откриване на процедурата Комисията установи, че публичното финансиране на покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс вероятно представлява държавна помощ. По-специално тя счете, че има вероятност мярка 4 да предоставя избирателно икономическо предимство на Iberpotash, като осигурява по-добра превенция срещу замърсяване в съоръжението за отпадъци, притежавано от Iberpotash, и следователно гарантира спазване на неговите екологични задължения. Поради това Комисията покани испанските органи и трети страни да представят мнения по тези предварителни заключения.

(19) В допълнение към това Комисията счете, че тъй като инвестиционните разходи са били изцяло финансирани от публичните органи и Iberpotash покрива само последващите разходи за поддръжка, интензитетът на помощта на мярка 4 далеч надхвърля интензитета на помощите за предприятия, които надвишават стандартите на Общността или които повишават степента на опазване на околната среда при отсъствие на такива стандарти съгласно раздел 3.1.1 от *Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда* (2008/C 82/01) (наричани по-нататък „Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г.“) ([7]). Поради това Комисията изрази съмнения относно съвместимостта на тази помощ и покани испанските органи и трети страни да представят мнения относно тази предварителна констатация.

3. **МНЕНИЯ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ**

3.1. *МНЕНИЕ НА IBERPOTASH*

(20) Iberpotash като цяло съгласува своето мнение с мненията, представени от Испания, и по двете разглеждани мерки.

(21) Освен това Iberpotash отбелязва, че мярка 1 не включва държавни ресурси, защото към настоящия момент не е било осъществено прехвърляне на ресурси от Испания към Iberpotash. Нещо повече, рискът да бъде извършено такова действие е много малък, тъй като Iberpotash не е изправено пред икономически затруднения и ще бъде в състояние да понесе разходите за възстановяване на околната среда, ако размерът на гаранцията се окаже недостатъчен. Iberpotash изразява същите опасения като Испания по отношение на избирателността на мерките и дали те предоставят икономическо предимство или нарушават конкуренцията между държавите членки.

(22) Iberpotash изтъква повторно, че мярка 4 е съвместима с Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. и че приложимият интензитет на помощта за възстановяването на замърсените зони е 100 %.

3.2. *МНЕНИЕ НА ПЪРВАТА ЗАИНТЕРЕСОВАНА СТРАНА (ЖАЛБОПОДАТЕЛЯ)*

(23) Първата заинтересована страна, която желае самоличността ѝ да бъде запазена в тайна, подкрепя откриването на официалната процедура по разследване и подкрепя аргументите на Комисията в решението за откриване на процедурата и за двете мерки.

(24) Първата заинтересована страна добавя, че определянето на недостатъчна гаранция предполага действителна тежест за публичните органи, които поемат разходите за екологичните задължения на Iberpotash. Освен това страната отбелязва, че Iberpotash е получило икономическо предимство, защото е използвало спестените от него финансови ресурси за финансиране на своите собствени икономически дейности.

(25) Първата заинтересована страна се съгласява с Комисията, че помощта е несъвместима, защото представлява оперативна помощ.

([7]) Насоки на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда (ОВ C 82, 1.4.2008 г., стр. 1).

(26) Що се отнася до мярка 2, първата заинтересована страна насочва вниманието на Комисията към решение на съда на провинция Барселона от 22 февруари 2016 г., с което бе потвърдено задължението на Iberpotash да възстанови земите, увредени от неговите дейности. Освен това страната добави, че покриването на насипището от солни отпадъци не представлява „пилотен“ проект, защото то не се описва като проект в нито един от документите, свързани с публичното финансиране на тази мярка, и защото използваният метод е добре известен и се използва от други миннодобивни предприятия поне от 15 години насам за подобни насипища от отпадъци.

3.3. *МНЕНИЕ НА ВТОРАТА ЗАИНТЕРЕСОВАНА СТРАНА*

(27) Втората заинтересована страна, която също желае самоличността ѝ да бъде запазена в тайна, подкрепя приетото от Комисията решение за откриване на процедурата.

(28) Що се отнася до мярка 1, втората страна отбелязва в допълнение, че въпросът дали размерът на гаранцията е в съответствие с приложимото законодателство на ЕС или на Испания не е от значение, защото помощта се изразява в поемането от държавата на финансовия риск за възстановяването на засегнатите съоръжения; определянето на този риск в количествено изражение е изключително фактически, а не правен въпрос.

(29) В допълнение към това втората заинтересована страна поставя под въпрос възможностите на Iberpotash да плати за възстановяването на околната среда, когато възникне такова задължение, защото единствените испански активи на Iberpotash са неговите миннодобивни съоръжения, които ще бъдат закрити и следователно ще бъдат с ниска стойност след 2035 г.

(30) Втората заинтересована страна също така отбелязва, че определянето на гаранция в достатъчен размер би означавало годишни разходи от поне 2 806 000 EUR за Iberpotash, което определено не е незначителна сума. Втората страна добавя, че в резултат на определянето на гаранциите в настоящия размер Iberpotash също така избягва обезпечаване на своите финансови резерви.

(31) Що се отнася до мярка 2, втората заинтересована страна отбелязва, че в решението на Върховния съд от 14 май 2009 г. и също така съгласно Директива 75/442/ЕИО на Съвета ([8]) и приложимото испанско законодателство се предвижда, че Iberpotash носи цялата отговорност за покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс от момента, в който са му били прехвърлени правата за миннодобивни работи, независимо дали площадката се експлоатира или не.

(32) Що се отнася до мярка 4, втората заинтересована страна посочва, че покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс е отговорност на Iberpotash и че следователно Iberpotash е получило избирателно предимство в резултат на публичното финансиране за покриването. В допълнение към това втората заинтересована страна не е съгласна, че покриването се класифицира като пилотен проект на нова технология за възстановяване. Втората страна заявява, че покриването на насипища от солни отпадъци с геомембрани е стара технология, която вече се използва от дълго време, например от предприятия за поташ в Елзас и Германия.

(33) На последно място втората заинтересована страна заявява, че въпросът дали Iberpotash е единственият производител на поташ в Испания или не е без значение, защото съответният пазар на поташ е глобален. Ефектът върху търговията е безспорен, защото в географски план Iberpotash се конкурира с френски производители на сол, както става видно от близостта (по-малко от 100 km) на площадките в Сурия и Сайент до френската граница.

(34) Както първата, така и втората заинтересована страна представиха мнения и по отношение на другите три мерки, анализирани в решението за откриване на процедурата (мерките, свързани с i) новия колектор на солена вода, ii) инвестициите в съоръжения за пречистване на водите и iii) проучването във връзка с насипището от отпадъци в Когуйо). При все това, както е отбелязано в съображение 15, Комисията вече заключи в решението за откриване на процедурата, че тези мерки не представляват държавна помощ и следователно не са обхванати от официалната процедура по разследване. Следователно се счита, че мненията на трети страни, представени изключително във връзка с тези мерки, които не са обхванати от официалното разследване, не са от значение за целта на настоящото решение.

4. **МНЕНИЕ НА ИСПАНИЯ**

4.1. *МНЕНИЯ ОТНОСНО РЕШЕНИЕТО ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА*

(35) Що се отнася до мярка 1, Испания е на мнение, че размерът на гаранцията винаги е бил подходящ и е определен в съответствие с приложимото законодателство на Испания и на Съюза. По-специално Испания твърди, че евентуалните нарушения на Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии не включват определянето на твърде малък размер на гаранцията, поради което няма как да е била нарушена Директивата.

([8]) Директива 75/442/ЕИО на Съвета от 15 юли 1975 г. относно отпадъците (ОВ L 194, 25.7.1975 г., стр. 39).

(36) В допълнение към това, що се отнася до въпроса, свързан с определянето на подходящ размер на гаранцията, Испания отхвърля като неубедително твърдението от 2 октомври 2013 г. на г-жа Assumpta Feran (директор на отговорната за околната среда дирекция в Generalitat de Catalunya) пред комисията по околната среда към парламента на Каталония, която е заявила, че финансовата гаранция следва да бъде в размер на 200 милиона евро. Според Испания това твърдение е било направено в рамките на дебат между опозиционни политически партии и следователно е било обусловено от политически съображения. Испания също така счита за неубедително решението на Върховния съд на провинция Каталония от 11 октомври 2011 г. от гледна точка на определянето на подходящия размер на гаранцията, защото самият съд се въздържа от изчисляването ѝ.

(37) В допълнение към това Испания счита за ненадеждно проучването, представено от жалбоподателя и цитирано от Комисията в съображение 71 от решението за откриване на процедурата, защото в проучването подходящият размер на гаранцията не е изчислен въз основа на критериите, определени в Декрет 202/1994 от 14 юни, т.е. приложимото законодателство във връзка с размера на гаранцията.

(38) Испания също така твърди, че мярка 1 не предоставя избирателно икономическо предимство на Iberpotash. Всяко предполагаемо предимство е било определено въз основа на правна рамка, която е била приложима по еднакъв начин към всички потенциални конкуренти. Нещо повече, съоръженията в Сайент и Сурия са единствените действащи съоръжения в Испания, поради което Iberpotash не е могло да получи предимство, тъй като няма други съпоставими съоръжения на испанската територия.

(39) Испания счита, че не се използват държавни ресурси, защото в случай че размерът на гаранцията се окаже недостатъчен, задължението на Iberpotash да възстанови земята, засегната от добивните дейности, остава валидно. Испания може да пристъпи към принудително изпълнение на задължението на Iberpotash чрез отмяна на правата му и изземване на имуществото му на испанска територия.

(40) На последно място Испания отбелязва, че мярка 1 не нарушава конкуренцията и не засяга търговията между държавите членки, защото разходите, които Iberpotash щеше да понесе, ако бе задължено да определи по-голям размер на гаранцията, са пренебрежими за стандартите на отрасъла за добив на поташ.

(41) Във връзка с мярка 4 Испания заявява, че Iberpotash не е могло да получи икономическо предимство, защото Iberpotash не е било длъжно да покрие насипището от солни отпадъци във Вилафрунс съгласно общоприложимото испанско законодателство, тъй като не е представлявало замърсител. В допълнение към това Iberpotash поема разходите за поддръжка във връзка с покриването на насипището от отпадъци и поради това, дори ако се приеме, че е спестило разходите за изграждането на насипището благодарение на публичното финансиране, дружеството ще трябва да заплати много по-голяма сума за поддръжката му през следващите десетилетия и така губи всяко евентуално икономическо предимство, предоставено от мярката.

(42) Испания заявява, че мярка 4 не може да бъде избирателна, защото Iberpotash е единственото дружество в Испания, което извършва дейности по добив на поташ.

(43) В допълнение към това мярката не оказва нарушаващо въздействие върху конкуренцията между държавите членки предвид факта, че добитата сол не може да се прехвърля между държавите членки поради затруднения във връзка с превоза.

(44) Ако въпреки горепосоченото Комисията заключи, че мярка 4 представлява държавна помощ, Испания счита, че тя ще попада в рамките на праговете за помощ *de minimis* на регламенти (ЕО) № 1998/2006 ([9]) и (ЕС) № 1407/2013/ЕС ([10]) на Комисията.

(45) На последно място Испания отправя искане мярка 4 да бъде обявена за съвместима въз основа на Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. и по-специално с оглед на иновативния характер на технологията, използвана за покриване на насипището от солни отпадъци във Вилафрунс, която за разлика от технологията, използвана в други миннодобивни съоръжения, също така е проектирана да предотвратява изтичане на солена вода от депонирания материал.

4.2. *ОТГОВОР НА ИСПАНИЯ НА МНЕНИЯТА ОТ ТРЕТИ СТРАНИ*

(46) Испания отговори на становищата на двете заинтересовани страни по мярка 1, като изтъкна повторно административната процедура, приложима съгласно испанското законодателство за принудително изпълнение на екологичните задължения на Iberpotash и за възстановяване от Iberpotash на всяка сума, която Испания в крайна сметка би платила, ако гаранцията за възстановяване на околната среда се окаже недостатъчна. Възможността за принудително изпълнение на задължението на Iberpotash означава, че не е налице тежест върху държавния бюджет и съответно няма прехвърляне на държавни ресурси.

([9]) Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. за прилагане на членове 87 и 88 от договора към минималната помощ (ОВ L 379, 28.12.2006 г., стр. 5).

([10]) Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 1).

(47) Испания отговори на становищата на двете заинтересовани страни по мярка 4, като обясни, че решението на съда на провинция Барселона от 22 февруари 2016 г. е включвало списък с области, в които Iberpotash е задължено да изпълни мерки за възстановяване на околната среда, и в него нито се посочва насипището от отпадъци във Вилафрунс, нито се споменава, че насипището е източник на замърсяване. Нещо повече, осъдените съгласно решението лица принадлежат към дружеството, което е експлоатирало мините преди Iberpotash да придобие концесията за миннодобивни работи. Освен това тези лица са били осъдени за действия и пропуски, които са били извършени преди покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс.

(48) Испания също така изтъква повторно своите аргументи, че съгласно испанското законодателство Iberpotash не е длъжно да покрива насипището от отпадъци във Вилафрунс.

(49) На последно място Испания изтъква, че макар първата заинтересована страна да е посочила, че проектът не се описва като „пилотен“ проект в нито един от документите, свързани с публичното финансиране за покриването на насипището, въпросната страна все пак не оспорва факта, че използваната технология за покриването на насипището е ясно разграничима и за разлика от технологията, използвана в други мини за поташ, тя също така е проектирана да предотвратява изтичане на солена вода от депонирания материал. Фактът, че не е спомената думата „пилотен“, не означава, че използваната технология няма иновативен характер.

5. **ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА**

(50) В настоящото решение първо се оценява дали двете разглеждани мерки включват държавна помощ в полза на Iberpotash по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС и след това дали тази помощ, ако такава е налице, е правомерна и съвместима с вътрешния пазар.

5.1. *НАЛИЧИЕ НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ*

(51) Съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар.

(52) За да заключи дали е налице държавна помощ, Комисията трябва да оцени дали кумулативните критерии на член 107, параграф 1 от ДФЕС (т.е. прехвърляне на държавни ресурси и приписване на държавата, избирателно предимство, потенциално нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията в рамките на Съюза) са изпълнени за оценяваните мерки.

5.1.1. МЯРКА 1: ПО-НИСКИ НИВА НА ФИНАНСОВИТЕ ГАРАНЦИИ

(53) Съгласно националното законодателство и съгласно правото на Съюза от 2014 г. в случай на мини, които към 1 май 2008 г. вече са в експлоатация, операторите на миннодобивни съоръжения са длъжни да осигурят финансова гаранция, чиято цел е да гарантира, че те разполагат с достатъчно заделени ресурси за покриването на разходите за възстановяване на площадките им след приключване на миннодобивните им дейности. В допълнение към това тези ресурси могат да се използват от публичните органи по силата на съответния национален законодателен акт, за да се финансират мерки за защита на околната среда, които операторите са длъжни да предприемат, но не извършват. Операторът може да осигури тази гаранция под формата на банкова гаранция, за която плаща такса. Според жалбоподателя Iberpotash е получило неправомерна и несъвместима помощ, тъй като размерът на финансовата гаранция е бил определен от съответните органи на много ниско равнище.

5.1.1.1. ***Избирателно икономическо предимство***

(54) Комисията първо трябва да оцени дали нивата на финансовите гаранции, определени от испанските органи, действително са били по-ниски от изискваното съгласно приложимите правила през съответния период. Това е необходимо условие за наличието на евентуална държавна помощ по отношение на конкретната мярка. Ако обаче равнището на гаранциите е било определено в съответствие с приложимите правила, това би означавало, че Iberpotash е било третирано като всяко друго предприятие в подобна ситуация и не би имало причина да се счита, че конкретното прилагане в неговия случай на правилата за определяне на финансовите гаранции са го облагодетелствали избирателно.

Приложимо законодателство

(55) Поради това първо трябва да се обобщят съответните правила на Съюза и национални правила, които уреждат определянето на финансовите гаранции.

(56) Съгласно член 14 от Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии „преди започването на каквито и да е операции, включващи натрупването или депонирането на миннодобивни отпадъци в съоръжение за отпадъци, компетентният орган изисква финансова гаранция (например под формата на финансов депозит, включително индустриално спонсорирани взаимни гаранционни фондове) или неин еквивалент“. Целта на тази гаранция е „изпълнението на всички задължения съгласно разрешителното, издадено по силата на настоящата директива, включително разпоредбите относно времето след закриването“ и „да има налични ресурси по всяко време за рехабилитацията на земята, засегната от съоръжението за отпадъци“.

(57) Съгласно член 14, параграф 2 от Директивата изчисляването на гаранцията следва да се прави на основата на i) вероятното въздействие на съоръжението за отпадъци върху околната среда и ii) предположението, че независими и подходящо квалифицирани трети страни ще оценят и извършат необходимата рехабилитационна работа. Размерът на гаранцията периодично се коригира в съответствие с нужната рехабилитационна работа.

(58) Що се отнася до националните правила, Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии е била транспонирана в испанското законодателство с Кралски декрет № 975/2009 от 12 юни 2009 г. относно управлението на отпадъци от добивната промишленост и относно защитата и възстановяването на области, засегнати от миннодобивни дейности (наричан по-нататък „Кралски декрет № 975/2009“). Съгласно първата преходна разпоредба (Disposición transitoria primera) на Кралски декрет № 975/2009 разпоредбите на този акт във връзка с финансовата гаранция (т.е. по-специално член 43) ще се прилагат, считано от 1 май 2014 г., към миннодобивни площадки, които към 1 май 2008 г. вече са в експлоатация (т.е. включително площадките на Iberpotash).

(59) При все това преди да започне да се прилага Кралски декрет № 975/2009, с който се транспонира Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии, в региона на Каталония разрешителните, плановете за възстановяване и гаранциите за миннодобивни предприятия са се уреждали съгласно Закон № 12/1981 за установяване на допълнителни мерки за защита на природните обекти, засегнати от миннодобивни дейности (наричан по-нататък „Закон № 12/1981“) ([11]) и от Декрет № 202/1994 за установяване на критериите за определяне на гаранциите във връзка с програмите за възстановяване за миннодобивни дейности (наричан по-нататък „Декрет № 202/1994“) ([12]). Съгласно член 8, параграф 2 от Закон № 12/1981 финансовата гаранция следва да бъде определена, като се вземе предвид засегнатата от възстановяването област и/или цялостните разходи за това възстановяване. В член 2 от Декрет № 202/1994 се определя количествено размерът на гаранциите за хектар за различни стандартни мерки за възстановяване и се посочва, че по отношение на размера на гаранциите за всички други специфични мерки следва да се отчитат разходите за тях ([13]). В допълнение към това в член 3 от Декрет № 202/1994 се посочва, че за миннодобивни дейности, които не се извършват в природни обекти от специален интерес (което включва площадките на Iberpotash), полученият въз основа на член 2 размер на гаранцията следва да бъде намален с 50 %.

Размер на финансовите гаранции, определени за Iberpotash

(60) Въз основа на тези национални правила на 9 ноември 2006 г. Iberpotash е получило от Generalitat de Catalunya разрешително да извършва дейностите си по добив на поташ на площадката си в Сурия, а на 28 април 2008 г. — на площадката си в Балсарени/Сайент. Тези разрешителни представляват индивидуални административни решения, в които са определени финансови гаранции в размер на 1 130 128 EUR за площадката в Балсарени/Сайент и 773 682,28 EUR (увеличена на 828 013,24 EUR през 2008 г.) за площадката в Сурия. Този размер на гаранциите е бил преразгледан едва през 2015 г., когато испанските органи са предложили значително по-високи нива в размер на 6 979 471,83 EUR за площадката в Балсарени/Сайент (които влизат в сила едва след одобрението от Върховния съд на провинция Каталония през декември 2016 г. — вж. по-долу) и 6 160 872,35 EUR за площадката в Сурия (в сила от май 2015 г.). Размерът на гаранциите е бил определен с индивидуални и конкретни решения, приети от Generalitat, чийто адресат е Iberpotash.

Доказателства, че размерът на гаранциите на Iberpotash е по-малък от изискваното

(61) В това отношение трябва да се подчертае, че преди всичко компетентните органи по околната среда следва да определят и одобрят размера на финансовите гаранции съгласно националните или регионалните правила, приложими към разглеждания случай. Въпреки че Комисията носи отговорност да гарантира правилното транспониране и прилагане на Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии, която е приложима към финансовите гаранции на Iberpotash, считано от 1 май 2014 г., посочената директива оставя значителна свобода на преценка на държавите членки при определянето на конкретния размер на гаранциите. Поради тази причина Комисията не е извършвала своя собствена оценка на подходящите нива на финансовите гаранции съгласно Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии, а се ограничава до оценка на съществуващите доказателства, че финансовите гаранции са недостатъчни. В действителност съществуват редица доказателства, които навеждат на мисълта, че размерът на финансовите гаранции, определени от публичните органи през 2006 и 2008 г., действително са били по-ниски от изискваното съгласно приложимото законодателство.

([11]) Ley 12/1981, de 24 de diciembre, por la que se establecen normas adicionales de protección de los espacios de especial interés natural afectados por actividades extractivas.

([12]) Decreto 202/1994, de 14 de junio, por el que se establecen los criterios para la determinación de las fianzas relativas a los programas de restauración de actividades extractivas.

([13]) Вж. член 2, параграф 4, буква з) от Декрет № 202/1994.

(62) Най-важното е, че на 11 октомври 2011 г. Върховният съд на провинция Каталония (Tribunal Superior de Justicia de Cataluña) постанови, че размерът на финансовата гаранция за насипището от отпадъци на Iberpotash в Когуйо на площадката му в Балсарени/Сайент в размер на 585 153 EUR е по-нисък от изискваното. В съдебното решение се постановява, че размерът на гаранцията не отговаря на правните и регулаторните параметри, определени от националното законодателство, като се прави препратка по-специално към член 8, параграф 2 от Закон № 12/1981 и Декрет № 202/1994. В съдебното решение се посочва, че дори при отсъствието на убедителни доказателства („una prueba concluyente determinada“), че размерът на гаранцията е правилен, съдът е в състояние да заключи, че гаранция в размер на едва 585 153 EUR очевидно не е в съответствие с тези правни разпоредби. Поради това съдът обявява, че гаранцията е недостатъчна и не съответства на приложимото законодателство, и нарежда на испанските органи да определят ново равнище на финансовата гаранция. Това съдебно решение е било изцяло потвърдено в производството по обжалване с решението на Върховния съд (Tribunal Supremo) от 9 юли 2014 г. На последно място, както отбелязват испанските органи, със своята констатация от 14 декември 2016 г. Върховният съд на провинция Каталония е потвърдил, че предложеният нов размер от 6 979 471,83 EUR за цялата площадка в Балсарени/Сайент е подходящ.

(63) С оглед на националното съдебно решение на Върховния съд на провинция Каталония от 11 октомври 2011 г., в което се тълкуват авторитетно съответните национални правила, Комисията счита за доказано, че първоначалният размер на финансовата гаранция за площадката на Iberpotash в Балсарени/Сайент, определен през 2006 г. на 1 130 128 EUR (което включва 585 153 EUR за насипището от отпадъци в Когуйо), е бил категорично недостатъчен. С констатацията си от 2016 г. Върховният съд на провинция Каталония е потвърдил, че общият размер на гаранцията за Балсарени/Сайент в действителност е следвало да бъде поне шест пъти по-голям и най-вероятно дори повече за периода преди обявяването на плана „Феникс“ през 2011 г. — вж. съображения 73, 80 и 81 по-долу.

(64) Въпреки че няма подобно съдебно решение във връзка с гаранцията за площадката в Сурия, налице са убедителни доказателства, че констатацията за очевидно недостатъчно равнище на гаранцията е щяла да бъде също толкова вероятна в случай на съдебен процес. Размерът на първоначалната гаранция от 773 682,28 EUR (увеличена на 828 013,24 EUR през 2008 г.) пропорционално отразява факта, че площадката в Сурия е по-малка от тази в Балсарени/Сайент по отношение на масата на натрупаните отпадъци и общата площ на насипищата от отпадъци ([14]). В допълнение към това гаранцията за Сурия е била увеличена съществено на 6 160 872,35 EUR едновременно с увеличението на гаранцията за Балсарени/Сайент (т.е. едва след определението на съда и потвърждаването му в производството по обжалване) и дори в по-голяма степен (над седемкратно увеличение). Поради това при отсъствието на други фактори, които да обяснят разликата в размера на гаранциите за Сурия, от една страна, и за Балсарени/Сайент, от друга страна, размерът на гаранцията за Сурия също може да се счита за недостатъчен.

(65) Както испанските органи, така и Iberpotash потвърждават в представената от тях информация, че Върховният съд на провинция Каталония е счел гаранцията за Ел Когуйо за недостатъчна. Те правят опит да смекчат решението на съда, като заявяват, че: i) съдът е признал, че ситуацията, поне частично, датира от 1929 г., ii) съдът е отчел, че не са налице убедителни доказателства, и iii) се твърди, че съдът не е констатирал конкретни нарушения на правните норми. При все това нито един от тези аргументи по отношение на съдебното решение не засяга констатацията, че гаранцията е недостатъчна. Фактът, че испанските органи в действителност са преразгледали размера на гаранцията след потвърждаването на решението в производството по обжалване и са представили новия размер за одобрение от съда, потвърждава основателността на съдебното решение. В съдебното решение от 11 октомври 2011 г. също така изрично се прави препратка към съответните законодателни разпоредби, посочени в член 8, параграф 2 от Закон № 12/1981 и Декрет № 202/1994.

(66) В допълнение към констатацията със задължителна сила на национален съд, разследването разкри няколко други доказателства в подкрепа на констатацията, че първоначалното равнище на финансовите гаранции е било неоснователно ниско.

(67) Първо, трети страни представиха официалните преписи от изслушването пред комисията по околната среда към парламента на Каталония на 2 октомври 2013 г. с изричните твърдения на генералния директор по околната среда към Generalitat de Catalunya, съгласно които гаранциите очевидно не са достатъчни. Генералният директор е изказал предположение, че изискваният размер на гаранцията би могъл да достигне 200 милиона евро. Въпреки че преписите от политическото обсъждане в парламента не съдържат подходяща обосновка за предложената сума и следователно е необходимо внимание, когато се вземат предвид, мащабът и разликата спрямо реалната сума действително потвърждават заключенията на експерти в областта, които са счели размерът на определените през 2006 и 2008 г. гаранции за очевидно недостатъчен.

([14]) Съгласно проучването на ERF, представено от жалбоподателя (вж. съображение 68), през 2011 г. действащото насипище от отпадъци в Балсарени/Сайент (Ел Когуйо) е било с площ от 35 хектара и маса на отпадъците от 41 Mt, докато действащото насипище от отпадъци в Сурия (Ел Фустерет) е било с площ от 27 хектара и маса на отпадъците от 22 Mt

(68) Второ, жалбоподателят представи проучване от август 2012 г., което е възложил на експерти по околната среда (наричано по-долу „проучването на ERF“). Проучването представлява експертно проучване, в което се събира и анализира подробната налична информация (правна, академична или в резултат на проучване на пазара) по съответната тема. В проучването на ERF е анализирана съществуващата ситуация по отношение на въздействието от миннодобивните площадки на Iberpotash върху околната среда и са прогнозирани бъдещите развития във връзка с общия размер на натрупаните материали в насипищата от отпадъци. В него се заключава, че въздействието от насипищата от отпадъци върху околната среда е значително и се очаква да продължи да нараства в бъдеще.

(69) Въз основа на наличната информация проучването на ERF се прогнозира бъдещото развитие на обема на натрупаните отпадъци в насипищата от отпадъци в Сурия и Сайент до приключването на миннодобивните дейности през 2035 г.:

Таблица 1

Прогнозно натрупване на отпадъци в насипищата в Сурия и Сайент

	Обем през 2012 г. (в kt)	Нетно годишно увеличение на обема (в kt годишно)	Обем през 2035 г. (в kt)
Сайент	41 000	1 454	74 531
Сурия	22 000	525	33 895
ОБЩО	**63 000**	**1 979**	**108 426**

(70) В допълнение към това в проучването на ERF се анализират възможните варианти за възстановяване на насипищата от отпадъци, включително: i) насипване на отпадъчните материали в подземните мини, ii) разтваряне на солта, съдържаща се в насипищата от отпадъци, чрез изпомпване на вода и отвеждане на получената солена вода в морето или в подпочвени води, или iii) покриване на насипищата от отпадъци с материали, които не позволяват инфилтрацията на дъждовна вода и предотвратяват изтичане на солена вода в околната среда. В него се заключава, че в ситуацията на площадките на Iberpotash най-подходящият метод е покриването на насипищата от отпадъци. Това представлява доста прост и добре познат метод, тъй като вече е използван в редица случаи дори от самите органи на Каталония. Това също така е най-подходящият метод за възстановяване от публичната администрация в случай че миннодобивното предприятие не изпълни своите задължения, тъй като, за разлика от други методи, той не изисква допълнително изграждане на значителна промишлена инфраструктура. Поради това в проучването на ERF се изчисляват очакваните разходи за възстановяването на площадките на Iberpotash чрез покриване на насипищата.

(71) Изчислението на очакваните разходи се основава на анализа на единичните разходи за отделните елементи във връзка с покриването на насипището от отпадъци, получени чрез извършено от експертите проучване на пазара сред съответните доставчици на различни дейности и услуги, като се използват данни за ценообразуването от 2012 г., публикувани от Технологичния и строителен институт на Каталония (Instituto de Tecnologia de la Construcció de Catalunya — ITeC). За сравнение в проучването се използват и общите разходи за възстановяване, свързани с различни варианти за възстановяване и изчислени в проучването, изготвено през 2001 г. от Symonds Group за ГД „Околна среда“ на Европейската комисия ([15]). Освен това то включва разходите за поддръжка и контрол на покритите насипища за допълнителен период от 10 години след приключването на покриването. След това тези единични разходи се прилагат към прогнозния обем на отпадъчните материали в насипищата в три различни момента от време: i) действителния обем през 2012 г., ii) очаквания обем през 2015 г. (годината, в която се очаква да започне добив на сол от отпадъчните материали в нова инсталация в Сурия) и iii) очаквания обем през 2035 г. (когато се планира спиране на миннодобивните дейности на Iberpotash). Получените общи разходи за възстановяване в тези периоди са обобщени в следната таблица:

Таблица 2

Прогнозни разходи за възстановяване съгласно проучването на ERF

Година	Прогнозни разходи за възстановяване (милиони евро)		
	Сурия	Балсарени/Сайент	Общо
2012	24,8	46,2	**71,0**

([15]) *A study of the costs of improving management of mine waste* (Проучване на разходите за подобряване на управлението на минните отпадъци), Symonds Group в партньорство с COWI, доклад за ГД „Околна среда“, Европейска комисия, окончателен доклад от октомври 2001 г.

Година	Прогнозни разходи за възстановяване (милиони евро)		
	Сурия	Балсарени/Сайент	Общо
2015	26,9	52,3	**79,2**
2035	38,2	83,8	**122,0**

(72) На тази основа в проучването на ERF се счита, че размерът на финансовата гаранция въз основа на новите законодателни правила, установени в Кралски декрет № 975/2009, определено не следва да бъде по-ниска от основните разходи за възстановяване през 2012 г., които възлизат на 71 милиона евро за двете площадки, а подходящият размер с отчитане на общите разходи в бъдеще следва да бъде по-скоро около 100 милиона евро.

(73) На последно място в проучването на ERF се анализира въздействието от планирания добив и пазарна реализация на солта от насипищата въз основа на новообявения план „Феникс“, чието изпълнение започна през 2012 г. Като се вземат предвид различни сценарии във връзка с очаквания добив на поташ и сол в бъдеще (включително най-амбициозните планове на Iberpotash да продава 1,5 милиона тона сол годишно), в проучването на ERF се заключава, че при всеки от тези сценарии планът „Феникс“ само ще забави, но няма да спре продължаващото ежегодно увеличаване на общите отпадъчни материали, които се натрупват на площадките на Iberpotash. При най-оптимистичния сценарий планът „Феникс“ ще доведе до намаляване на общите отпадъчни материали, депонирани в насипищата, на 1 213 kt годишно (в сравнение с 1 979 kt годишно без плана „Феникс“). Поради това, макар че планът „Феникс“ оказва значително въздействие чрез намаляване на годишния обем на натрупаните отпадъци с до 40 %, в проучването на ERF се счита, че планът „Феникс“ не може да се разглежда като самодостатъчна мярка за възстановяване, а по-скоро като смекчаващ фактор, тъй като в най-добрия случай той ще доведе до забавяне на нарастването на съществуващите насипища от отпадъци, но не и до тяхното премахване.

(74) Iberpotash заявява, че проучването на ERF не може да служи като основа за изчисляване на размера на гаранцията, тъй като в самото проучване се признава, че то не се базира на съответните разпоредби на Декрет № 202/1994 и тъй като то съдържа редица неточни и неверни твърдения и данни.

(75) Комисията признава, че проучването не следва съответните разпоредби на Декрет № 202/1994, а по-скоро е насочено към условията, определени в Кралски декрет № 975/2009, с който се транспонира Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии, като акцентът е върху очакваните разходи за възстановяване. При все това посочените в него резултати относно прогнозните разходи за възстановяване на отделните площадки на Iberpotash са основани на надеждна методология и разумни допускания, описани в съображения 68—73 по-горе, и съответно са от значение за изчисляването на гаранциите и съгласно Декрет № 202/1994. Това се демонстрира по-специално от член 2, параграф 4, буква з) от Декрет № 202/1994, в който се посочват разходите за други специфични мерки за възстановяване, които могат да бъдат необходими, и следователно изчисляването не се ограничава до мерките, които са изброени поотделно в предишните букви на член 2 ([16]).

(76) Освен това доколко степента на щетите върху околната среда и очакваните разходи за възстановяване са от значение също така поне косвено става видно от формулировката на решението на Върховния съд на провинция Каталония от 11 октомври 2011 г., в което по отношение на размера на финансовите гаранции се посочва, че: „основната и ключова разпоредба е член 8, параграф 2 от Закон № 12/1981 […], в която се предвижда, че по отношение на възстановяването сумата във всеки случай следва да се базира на засегнатата от възстановяването област, на общите разходи за възстановяването или и на двата критерия […] („el precepto cardinal y central del caso es el artículo 8.2 de Ley 12/1981[…] al disponer que en cualquier caso, en lo referente a la restauración, la cuantía debe fijarse en función de la superficie afectada por la restauración, por el coste global de la restauración o por ambos aspectos conjuntamente […]“)“ и след това се заключава, че разрешителното не е в съответствие с приложимото законодателство, тъй като „не е определило гаранциите в настоящия случай в съответствие със законово установените ограничения […] („no ha establecido una fianza ajustada al caso en los límites legales […]“)“. На последно място тези очаквани разходи за възстановяване очевидно са от значение за изчислението на гаранцията съгласно член 43 от Кралски декрет № 975/2009, който е приложим към Iberpotash, считано от 1 май 2014 г.

(77) В допълнение към това Комисията отбелязва, че освен общите критики на предполагаемо неточните и неверни допускания в проучването на ERF, испанските органи и Iberpotash не посочват тези предполагаеми неточности и неверни допускания, не представят конкретни аргументи и не предлагат свое собствено алтернативно изчисление на общите разходи за възстановяване на площадките на Iberpotash.

([16]) Целесъобразността от използването на член 2, параграф 4, буква з) от Декрет № 202/1994 в това отношение изглежда се признава и в мнението на Iberpotash по решението за откриване на процедурата (вж. по-специално точка 68 от мнението).

(78) Испанските органи заявяват, че размерът на гаранциите е в съответствие с критериите съгласно националното законодателство, като се вземат предвид очакваните разходи съгласно плана за възстановяване, приет към онзи момент. В допълнение към това Iberpotash представи свое собствено експертно проучване с цел да демонстрира, че гаранцията е била достатъчна във връзка с двата критерия, посочени в националното законодателство, т.е. размера на засегнатата област и очакваните разходи за възстановяване.

(79) При все това, както е обяснено по-горе, спазването на критериите съгласно националното законодателство очевидно не е било потвърдено в съдебното решение. Освен това мерките, посочени в плана за възстановяване и взети под внимание в проучването, представено от Iberpotash, са били ограничени до изграждане на канали около периметъра, басейни за събираната солена вода и подобни мерки, насочени към ограничаване на замърсяването, които обаче очевидно не водят до постоянно възстановяване на насипищата от отпадъци. Поради това проучването не включва и не дава количествено изражение на подходящи мерки за възстановяване за изчисляването на очакваните разходи. Тъй като очакваните годишни разходи за възстановяване са от значение за изчисляването на финансовата гаранция както съгласно законодателството на Каталония (вж. съображение 75 по-горе), така и съгласно правото на Съюза, заключенията в представеното от Iberpotash проучване не могат да послужат като основа за изчисляване на пълния и правилен размер на гаранциите. Както бе показано не само в проучването на ERF, но и в примери за подобни насипища от отпадъци във Франция и Германия ([17]), такова възстановяване обикновено включва а) пълно премахване на насипищата (например чрез насипване на материала в подземните мини), б) постепенно обезсоляване на насипищата чрез изпомпване на вода в насипището и събиране на получената солена вода или в) покриване на насипищата за постоянно. Тези подходящи мерки за възстановяване обаче са значително по-скъпи от изграждането на канали около периметъра, басейни за събираната солена вода и подобни мерки, насочени единствено към ограничаване на замърсяването. Това се демонстрира и от разходите за покриване на насипището във Вилафрунс, които са били в размер на 7,9 милиона евро (без да се включват годишните разходи за поддръжка). Предвид факта, че със своите около 3 милиона тона материали, съдържащи сол, насипището във Вилафрунс е малко в сравнение с действащото насипище в Когуйо (Балсарени/Сайент), което е 41 милиона тона, или това във Фустерет (Сурия), което е 22 милиона тона, общите разходи за възстановяване на тези действащи мини и покриване на съответните насипища от отпадъци вероятно ще бъдат значително по-големи от разходите за Вилафрунс.

(80) В допълнение към това Iberpotash твърди, че обемът на отпадъците в насипищата ще бъде намален значително в резултат на неговия план „Феникс“, обявен през 2011 г., чиято цел е обработване на отпадъците в насипищата с цел добив на техническа сол, която да се продава на пазара. Като част от този проект Iberpotash планира да изгради вакуумна инсталация за сол, с която да се добива сол от отпадъчния материал, генериран по време на дейностите по добив на поташ, и да продава тази сол на пазара. Дружеството очаква да започне да продава около 750 хиляди тона сол годишно и по-нататък планира да увеличи това количество на до 1,5 милиона тона сол годишно.

(81) При все това, въпреки че планът за преработване и пазарна реализация на поне част от отпадъчните материали принципно би могъл да намали обема и соленост на насипищата и съответно очакваните разходи за тяхното възстановяване, този план е бил обявен от Iberpotash едва през 2011 г. и все още е в ход изпълнението му, което започна през 2012 г. Поради това планът „Феникс“ очевидно не е следвало да бъде взет предвид при определянето на размера на гаранциите през 2006 и 2008 г., тъй като по онова време все още е бил твърде несигурен.

Заключение относно наличието на избирателно икономическо предимство

(82) С оглед на горепосоченото Комисията счита, че събраните доказателства и представените експертни доклади потвърждават констатацията на националния съд, че първоначалният размер на финансовите гаранции очевидно е бил недостатъчен, за да се гарантира правилно възстановяване.

(83) Поради това Комисията счита, че финансовите гаранции, определени от испанските органи през 2006 и 2008 г., действително са били по-ниски от равнището, което нормално се изисква съгласно приложимото национално законодателство. Следователно на Iberpotash е било предоставено икономическо предимство под формата на по-ниски банкови такси, заплащани ежегодно за финансовата гаранция. Тъй като според Iberpotash неговите банкови такси за гаранциите са били в размер на 1 % от размера на гаранциите годишно, значително по-ниското общо равнище на гаранциите е понижило съответните банкови такси, заплащани от Iberpotash, и така е намалило неговите разходи в сравнение с други оператори, чиито гаранции е трябвало да отговарят на закона. Поради това Комисията счита, че Iberpotash се е ползвало с икономическо предимство вследствие на по-ниските нива на финансовите гаранции.

(84) Не могат да бъдат приети аргументите на испанските органи и на Iberpotash, че публичните органи не са предоставили на Iberpotash никакво предимство или преференциално третиране в резултат на стриктното прилагане на съответните правила, тъй като по-горе бе установено, че тези решения на публичните органи са

([17]) Вж. например годишния доклад на германското предприятие за добив на поташ K+S Kali GmbH за 2015 г., стр. 48 (http://www.k-plus-s.com/en/archiv/finanzberichte.html), методите за възстановяване, използвани за насипища от отпадъци в Елзас и описани в документа на ACA, представен като приложение 2 към информацията от испанските органи от 19 април 2016 г., или книга на германския експерт Henry Rauche: Die Kaliindustrie im 21. Jahrhundert, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2015, https://mining-report.de/blog/henry-rauche-die-kaliindustrie-im-21-jahrhundert/.

довели до равнище на финансовите гаранции, което е било по-ниско от това, което нормално се изисква. В допълнение към това не е от значение аргументът, че законодателството на Каталония всъщност е по-стриктно от подобни правила на държавно равнище или в други региони на Испания, тъй като тези разходи са специфични за конкретния обект, а подлежащите на спазване правила относно внасяните от Iberpotash финансови гаранции са били приложими в Каталония, където са разположени насипищата от отпадъци. Публичните органи са позволили на Iberpotash да поддържа по-ниски финансови гаранции спрямо равнището, което нормално се изисква съгласно приложимото към дружеството законодателство на Каталония, и така то е получило избирателно предимство под формата на по-ниски банкови такси поради по-ниските гаранции в сравнение с други оператори в подобна позиция.

(85) Поради това Комисията заключава, че мярка 1 е предоставила избирателно икономическо предимство на Iberpotash.

5.1.1.2. ***Прехвърляне на държавни ресурси***

(86) Що се отнася до критерия за държавните ресурси, жалбоподателят посочва, че твърде ниската гаранция, която не покрива пълните разходи за възстановяване, представлява (потенциално) прехвърляне на държавни ресурси. То предполагаемо се състои от риск държавата да бъде принудена да понесе разходите във връзка с възстановяването на площадките, в случай че Iberpotash не изпълни своите задължения. Жалбоподателят се позовава на решението на Комисията по делото Georgsmarienhütte ([18]), в което Комисията счете за държавна помощ освобождаването на производител на стомана от екологични задължения във връзка с рециклирането и обезвреждането на промишлен прах.

(87) Испанските органи и Iberpotash твърдят, че дори ако се окаже, че гаранцията е по-ниска от изискваното, Iberpotash пак ще има общо задължение да възстанови своите площадки и ще бъде длъжно да заплати разходи за това възстановяване. Тези разходи по никакъв начин не са ограничени от размера на финансовата гаранция. Поради това държавата не освобождава Iberpotash от неговите финансови задължения. В допълнение към това с оглед на стабилното финансово положение на дружеството майка на Iberpotash е изключително малко вероятен рискът, че в бъдеше Iberpotash може да не е в състояние да покрие всички тези разходи и че държавата ще трябва да се намеси с държавни ресурси. Испанските органи твърдят, че ако в бъдеще Iberpotash не изпълни тези задължения, в Испания са налице достатъчно активи на Iberpotash, които биха могли да бъдат конфискувани от органите, за да се покрият разходите за възстановяване.

(88) Комисията отбелязва, че разглежданите в настоящия случай гаранции не са проучени съгласно правилата за държавна помощ по отношение на размера на евентуално пропуснатите такси в контекста на риска или експозицията, понесени от гаранта (т.е. частна банка, не от държавата), а по отношение на риска за държавата, в случай че размерът на гаранцията се окаже по-нисък от реалните разходи за отстраняване на щетите върху околната среда и в случай че гарантираното дружество не изплати или не може да изплати пълните разходи за възстановяване.

(89) Що се отнася до прецедента, посочен от жалбоподателя, делото Georgsmarienhütte е доста по-различно, тъй като провинция Долна Саксония очевидно е поела отговорността за обезвреждането на праха и в действителност е заплатила 64,64 милиона германски марки за него. Настоящият случай не е такъв, тъй като независимо от размера на гаранцията Iberpotash продължава да носи отговорност за възстановяването на своите миннодобивни площадки, а испанските органи досега не са се ангажирали да заплатят разходите за възстановяването вместо Iberpotash. Следователно делото Georgsmarienhütte не може да послужи като прецедент по настоящия случай.

(90) Финансовата гаранция от Iberpotash е осигурена под формата на банкова гаранция, която не е свободно достъпна за държавата. Тя може да се използва само за строго определени в закона мерки, по-специално за финансиране на отстраняването на отпадъци, за възстановяване на площадката и други екологични мерки, в случай че Iberpotash не изпълни своите екологични задължения. Държавата не получава лихва върху гаранцията или друго финансово предимство, което би било намалено в случай на по-малък размер на гаранцията. В допълнение към това досега държавата не е била в позиция, в която е трябвало да използва гаранцията за която и да е от горепосочените цели. При все това, дори ако по-малкият размер на гаранцията досега не е довел до реален ефект върху държавните ресурси, сам по себе си този факт не изключва възможността да съществува потенциален ефект върху държавните ресурси поради повишения риск държавата да се окаже длъжна да използва своите ресурси в бъдеще.

(91) В действителност създаването на конкретен риск от налагане на допълнителна тежест на държавата в бъдеще е достатъчно за изпълнение на критериите за наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора ([19]). Съдът на ЕС също така постанови, че за изпълнението на този критерий не е необходимо връзката с държавните ресурси и ефектът на дадена мярка за държавна помощ върху държавните ресурси да бъдат преки.

([18]) Решение 1999/227/ЕОВС на Комисията от 29 юли 1998 г. относно помощ, предоставена от провинция Долна Саксония (Германия) на Georgsmarienhütte GmbH (ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 72).

([19]) Вж. също така решение от 1 декември 1998 г., Ecotrade, C-200/97, ECLI:EU:C1998:579, по-специално точка 41.

(92) Целта на тези финансови гаранции е именно да се гарантира, че миннодобивните предприятия разполагат с достатъчно заделени ресурси, за да покрият бъдещите разходи за възстановяване, независимо от тяхното финансово положение в (често далечното) бъдеще. Поради това е очевидно, че ако размерът на гаранцията е значително по-малък от очакваните разходи за възстановяване, съществува най-малкото повишен риск в бъдеще да е възможно да бъдат засегнати държавните ресурси. Този риск от потенциални разходи за държавния бюджет очевидно е по-висок, отколкото ако размерът на гаранцията е определен правилно в съответствие с приложимото законодателство, като надлежно се отчитат очакваните разходи за възстановяване. Ако тези ресурси са значително по-малки от необходимото, в крайна сметка би се наложило по-голямата част от разходите да бъдат покрити с държавни ресурси, в случай че Iberpotash поради някаква причина не желае или не е в състояние да ги покрие. В допълнение към това, ако Iberpotash не е в състояние да заплати разходите за възстановяване в бъдеще, предполагаемата възможност на испанските органи да конфискуват активи на Iberpotash е малко вероятно да осигури значителни допълнителни ресурси, тъй като единствените испански активи на Iberpotash (и цялата група ICL) са неговите съоръжения за добив на поташ. При все това е съмнително, че тези активи ще имат някаква стойност, след като миите за поташ бъдат затворени.

(93) Добре установен в приложимото законодателство е фактът, че държавата би била задължена да се намеси за своя сметка, в случай че Iberpotash не желае или не е в състояние да предприеме необходимите мерки за възстановяване по отношение на създадените от него насипища от отпадъци.

(94) Първо, в съответствие с член 102 от Закон № 39/2015 ([20]) държавата може да предприеме мерки вместо страната, носеща юридическа отговорност за осъществяването на тези мерки. Испания ще трябва i) да разпореди на Iberpotash да предприеме специално определени мерки; ii) да уведоми Iberpotash, че в противен случай администрацията сама ще предприеме такива мерки и ще посочи разходите; iii) да предприеме тези мерки; и iv) да направи опит да възстанови разходите от Iberpotash, което по подразбиране няма да бъде възможно, ако Испания трябва да изпълни недостатъчната финансова гаранция. Макар че това решение формално не е задължително, в случай че Iberpotash не изпълни своите задължения за възстановяване на съоръженията си, Испания няма да има друг вариант, освен да заплати авансово за това възстановяване, тъй като в противен случай Испания няма да спази своите собствени задължения.

(95) Второ, както е отбелязано в съображение 13, Испания може да наруши своите задължения съгласно Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии и Рамковата директива за водите. Поради това, ако Iberpotash изостави своите съоръжения, след като изчерпи минералните ресурси, без да ги възстанови, с оглед на недостатъчната гаранция единственият вариант за Испания да изпълни своите задължения съгласно тези директиви и в крайна сметка да избегне налагането от Съда на дневни периодични имуществени санкции е самата тя да плати за отстраняването на насипищата от солни отпадъци или за друга еднакво ефективна мярка за възстановяване.

(96) Трето, съгласно разпоредбите на испанския Закон № 27/2006 от 18 юли 2006 г. ([21]) испанските органи могат да бъдат принудени да изпълнят своите задължения съгласно законодателството в областта на околната среда. Ако бъде извършено някое от екологичните нарушения, изброени в член 18, параграф 1 от Закон № 27/2006 (включително например нарушения, свързани със задълженията в областта на защитата на водите), всяка неправителствена организация, която отговаря на критериите, посочени в Закон № 27/2006, може да заведе съдебен иск, за да принуди администрацията да спази своите екологични задължения.

(97) Четвърто, в член 6, параграф 3 от Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([22]) се посочва, че ако оператор, който е отговорен за отстраняването на екологични щети, не изпълни задължението си, компетентният орган може да вземе сам тези мерки като мерки от последна инстанция. По подобен начин съгласно член 5, параграф 3, ако съответният оператор не вземе необходимите мерки за предотвратяване, компетентният орган може да направи това, за да отстрани непосредствена заплаха от екологични щети. Ако Iberpotash не предприеме необходимите мерки за възстановяване след приключване на миннодобивните му дейности, невъзстановените насипища от отпадъци могат да се превърнат в непосредствена заплаха за околната среда и следователно да се налага компетентните публични органи да предприемат мерки за предотвратяване и отстраняване като мерки от последна инстанция.

(98) На последно място самите испански органи посочват ([23]), че съгласно член 9 от Закон № 12/1981 Administración de la Generalitat може принудително да изпълни тези мерки за сметка на оператора, ако операторът не спази своите задължения. Те посочват, че на практика администрацията изпълнява съответните мерки, които впоследствие се покриват от финансовата гаранция или, в случай че гаранцията не е достатъчна, от продажбата на активите на оператора. Поради това, в случай че финансовата гаранция е значително по-малка от изискваното, публичната администрация поема риск активите на оператора да не са достатъчни за финансиране на съответните

([20]) Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas: https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-10565&p=20151002&tn=1#a99.

([21]) Ley 27/2006, de 18 de julio, por la que se regulan los derechos de acceso a la información, de participación pública y de acceso a la justicia en materia de medio ambiente.

([22]) Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56).

([23]) Вж. по-специално точка 11 от мнението на испанските органи по становищата на трети страни, представено на 27 юли 2016 г.

осъществени мерки. Това потвърждава, че твърде малкият размер на финансовата гаранция повишава риска мерките за възстановяване, изпълнени от администрацията, да не бъдат покрити в достатъчна степен от активите на оператора (особено ако той няма други испански активи, какъвто е случаят с Iberpotash) и да се наложи да бъдат платени от публичните ресурси.

(99) Поради това равнище на гаранцията, което е значително по-ниско от необходимото по закон, излага държавата на конкретен риск от възникване на допълнителна тежест за нейните ресурси. По този начин повишеният риск от допълнителна тежест за държавата е достатъчно конкретен, за да създава поне потенциално въздействие върху държавните ресурси поради твърде ниското равнище на финансовата гаранция.

(100) Равнището на финансовите гаранции, които Iberpotash трябва да осигури, е било определено с административните решения на Generalitat de Catalunya, с които се одобряват разрешителните за извършване на дейностите му по добив на поташ. Предвид факта, че понятието за държава (членка) за целите на прилагането на член 107, параграф 1 от ДФЕС включва публичните органи на всички равнища, независимо дали става въпрос за национален, регионален или местен орган, решението за прилагане на по-ниски нива на финансовите гаранции може да бъде приписано на държавата.

(101) Поради това Комисията счита, че мярка 1 включва прехвърляне на държавни ресурси и може да бъде приписана на държавата.

5.1.1.3. ***Потенциално нарушаване на конкуренцията***

(102) Комисията счита, че намалените разходи на Iberpotash поради равнището на финансовите гаранции, което е по-ниско от изискваното съгласно съответното законодателство, може да наруши конкуренцията на пазарите, на които извършва дейност Iberpotash — най-вече на пазарите за поташ и сол. Както е обяснено по-долу (вж. съображение 110 и следващите), в рамките на съответния период това намаление на разходите е достигнало размер от 1,8 милиона евро и следователно, за разлика от твърденията на испанските органи, не е пренебрежимо.

(103) Освен това фактът, че Iberpotash е единственият производител на поташ в Испания не изключва възможността за потенциално нарушаване на конкуренцията, тъй като съответният географски пазар очевидно е по-голям от националния пазар на Испания. Още през 1993 г. Комисията счете, че пазарът на поташ не обхваща само територията на Испания, а включва и Франция, Обединеното кралство и други държави членки, с изключение на Германия ([24]). В допълнение към това в своя доклад относно устойчивостта от 2014 г. ([25]) Iberpotash посочва, че едва 23 % от добива му на поташ и сол се продава в Испания, докато 50 % се изнасят за други европейски държави, 18 % — за Южна Америка и също така се извършват допълнителни продажби за Северна Америка, Африка и Азия. Във всички тези региони Iberpotash се конкурира с други производители на поташ и сол и тази конкуренция може да бъде засегната от изкуствено по-ниските разходи на Iberpotash.

(104) На последно място потенциалното нарушаване на конкуренцията не се оспорва от аргумента на Iberpotash, че независимо от равнището на финансовите гаранции неговите екологични задължения остават едни и същи (т.е. за гарантиране на възстановяването на площадките му и за предотвратяване на замърсяването) и във всеки случай то трябва да поддържа провизии, за да покрие евентуалните екологични задължения. В допълнение към тези счетоводни провизии, задължението за поддържане на специфични финансови гаранции в съответствие с приложимото законодателство всъщност представлява нормални, но специфични оперативни разходи, които Iberpotash — или всяко друго миннодобивно предприятие, обхванато от същите правила — трябва да поеме в резултат на таксите, начислявани от банката за създаването и поддържането на гаранцията, и поради това необосновано ниското им равнище е в състояние да облагодетелства Iberpotash и да наруши конкуренцията.

(105) Поради това Комисията заключава, че мярка 1 има способността да наруши конкуренцията.

5.1.1.4. ***Въздействие върху търговията в рамките на ЕС***

(106) Както вече бе посочено по-горе, пазарите на поташ и сол очевидно представляват трансгранични пазари, като 50 % от продукцията на Iberpotash се изнася за други европейски държави. Поради това по-ниските нива на финансовите гаранции могат да засегнат търговията между държавите — членки на ЕС.

([24]) Вж. Решение 94/449/ЕО на Комисията от 14 декември 1993 г. относно производство съгласно Регламент (ЕИО) № 4064/89 на Съвета (дело № IV/M.308 - Kali- Salz/MdK/Treuhand) (ОВ L 186, 21.7.1994 г., стр. 38).

([25]) Memoria de Sostenibilidad 2014, стр. 15, http://www.icliberia.com/noticia/icl-iberia-presents-the-sustainability-report.

(107) Поради това аргументът на Iberpotash, че пазарите на сол са само национални или дори регионални поради високите разходи за превоз не се подкрепят от стойностите, представени от Iberpotash в неговия доклад относно устойчивостта от 2014 г., тъй като 80 % от добива му на поташ и сол се изнася не само за други европейски държави, но и за Азия, Северна Африка и Америка. В допълнени към това мнението на Iberpotash по решението за откриване на процедурата са противоречиви по тази точка, тъй като дружеството от една страна твърди, че пазарът на сол е национален или дори регионален, а от друга страна — че френски производител на сол е негов пряк конкурент и се опитва да измести Iberpotash от пазара.

(108) Поради това Комисията заключава, че мярка 1 засяга търговията в рамките на Съюза.

5.1.1.5. ***Количествено определяне на помощта***

(109) Установяването на действителния размер на помощта изисква първо да се установи поне приблизителен „правилен“ размер на финансовите гаранции съгласно приложимите законодателни разпоредби в съответния период. По този начин размерът на помощта ще отговаря на разликата между очаквания размер на банковите такси, които Iberpotash е трябвало да плаща за правилно определения размер на гаранцията, и действителния размер на банковите такси, плащани от дружеството.

(110) Третата страна твърди, че размерът на помощта не следва да бъде ограничен до по-ниските банкови такси, а следва да включва и необходимостта от осигуряване на достатъчно обезпечение за банката под формата на финансови резерви. При все това с оглед на факта, че размерът на „коригираните“ гаранции, изчислени по-долу, е относително малък спрямо годишния оборот на Iberpotash (около 300 милиона евро) и на цялата група ICL (5,4 милиарда щатски долара), няма вероятност обезпечаването на по-голям размер на гаранцията да породи значителни допълнителни разходи за дружеството.

(111) Тъй като съгласно испанските органи през декември 2016 г. Върховният съд на провинция Каталония е постановил, че увеличеният размер от 6 979 471,83 EUR за площадката в Балсарени/Сайент е в съответствие с приложимото законодателство, Комисията счита, че за момента „правилният“ размер на гаранциите за Балсарени/Сайент отговаря на този приложим понастоящем размер, одобрен от съда.

(112) В допълнение към това по аналогия (вж. също така съображение 64 по-горе) Комисията счита, че увеличеният размер от 6 160 872,35 EUR за гаранцията за Сурия, приложим от 2015 г., също може да се счита в съответствие с приложимото законодателство. Въпреки че съдът не е постановил заключение със задължителна сила по отношение на тази площадка, увеличеният размер на гаранцията за по-малката площадка в Сурия в действителност е почти съпоставим с одобрения размер на гаранцията за Балсарени/Сайент. Това потвърждава, че сумата може да се счита за подходяща и в съответствие с приложимото законодателство.

(113) Поради това правилният размер на гаранциите понастоящем отговаря общо на 13 140 344,18 EUR.

(114) При изчислението на тази сума обаче се взема предвид планът „Феникс“, който е бил обявен през 2011 г. и постепенно започва да се изпълнява, считано от 2012 г. Наред с другото, в плана се предвижда инвестиция във вакуумна инсталация за сол, за да се обработва и продава солта, съдържаща се в отпадъците от добива на поташ. Според плана Iberpotash в крайна сметка следва да продава около 1,5 милиона тона сол годишно.

(115) Комисията е съгласна с проучването на ERF, че сам по себе си планът „Феникс“ не може да се счита за мярка за възстановяване и в действителност не би спрял увеличението на депонираните отпадъци по време на експлоатацията на мините. При все това Комисията също така признава твърденията на Iberpotash и испанските органи, че планът действително оказва въздействие върху общите очаквани разходи за възстановяване. В проучването на ERF не се взема под внимание фактът, че преработването и продажбите на сол вероятно ще продължат и след приключването на дейностите по добив на поташ. Поради това има вероятност планът „Феникс“ постепенно да допринесе за премахването на насипищата от отпадъци в бъдеще и по този начин може да бъде отчетен при определянето на подходящото равнище на гаранциите, както е станало при увеличените равнища на гаранциите, предложени през 2015 г. и, поне по отношение на Балсарени/Сайент, потвърдени от националния съд.

(116) Този факт обаче означава, че настоящото равнище на финансовите гаранции не може да се счита за адекватно за периода преди началото на плана „Феникс“ през 2012 г. Въпреки че дори преди да обяви плана „Феникс“ Iberpotash е обработвало и продавало доста малки количества сол от насипищата от отпадъци, по-голямата част от солените отпадъци просто са отивали в насипищата от отпадъци с надеждата, че ще бъдат използвани за търговски цели в бъдеще ([26]). Не е съществувал обаче конкретен план как и кога да се увеличи капацитетът на съоръжението за преработване на сол, така че количествата на премахваните солни отпадъци да бъдат по-големи и съответно да окажат съществено въздействие върху бъдещите разходи за възстановяване. Поради това, що се отнася до периода преди началото на плана „Феникс“, това доста хипотетично бъдещо намаляване на насипищата от отпадъци в резултат на преработването и продажбата на значителни количества сол не следва да се взема предвид.

(117) Поради това Комисията трябва да отчете другите налични доказателства, за да определи приблизителен „правилен“ размер на гаранциите за периода 2006—2011 г. въз основа на очакваните към онзи момент разходи за възстановяване, без да се отчита въздействието на плана „Феникс“.

([26]) Вж. мнението на Iberpotash относно решението за откриване на процедурата, точка 23.

(118) Както вече бе обяснено по-горе (вж. съображения 68—81), най-надеждните приблизителни изчисления на общите очаквани разходи за възстановяване (без плана „Феникс“) бяха представени в проучването на ERF, предоставено от жалбоподателя. Комисията счита, че допусканията в този експертен доклад са достоверни, тъй като те са базирани най-вече на проучване на пазара и сравнение с подобни площадки на други места по света. От друга страна, както бе обяснено по-горе, изчислението на очакваните разходите за възстановяване в представеното от Iberpotash проучване не може да се считат за надеждни, тъй като в това проучване не се отчитат подходящи мерки за възстановяване (вж. съображение 79).

(119) В проучването на ERF общите разходи за възстановяване се изчисляват на най-малко 71 милиона евро. Нещо повече, всички други суми, които се посочват като евентуално правилни в проучването на ERF или в други източници (вж. раздел 5.1.1.1 по-горе), са още по-големи. Поради това Комисията счита, че при отсъствието на подобри приблизителни изчисления за периода 2006—2011 г. съответните очаквани разходи за възстановяване, които следва да се вземат предвид, са в размер на 71 милиона евро (24,8 милиона евро за Сурия и 46,2 милиона евро за Балсарени/Сайент).

(120) На последно място, съгласно член 3 от Декрет № 202/1994 (приложимия в този период законодателен акт) размерът на финансовата гаранция, получен въз основа на член 2 (т.е. на основата на очакваните разходи за възстановяване) следва да бъде намален с 50 % за миннодобивни дейности, които не са разположени в природни обекти от специален интерес (което включва площадките на Iberpotash).

(121) Поради това въз основа на наличните доказателства Комисията счита, че „правилният“ размер на финансовите гаранции за миннодобивните дейности на Iberpotash възлиза на поне 12,4 милиона евро за Сурия (за периода 2006—2011 г.) и 23,1 милиона евро за Балсарени/Сайент (за периода 2008—2011 г.).

(122) Според Iberpotash настоящите разходи за гаранцията възлизат на 1 % от размера на гаранцията годишно. Като се използва посоченият по-горе правилен размер на гаранциите за двата съответни периода, общата помощ, предоставена на Iberpotash под формата на по-ниски такси за гаранциите, ще възлиза за всяка година на 1 % от разликата между „правилния“ и действителния размер за съответната година, както е показано в следващата таблица.

Таблица 3

Изчисляване на размера на помощта

(хиляди евро, закръглени)	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Балсарени/Сайент											
— действителна гаранция	—	—	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130
— „правилна“ гаранция	—	—	23 100	23 100	23 100	23 100	6 979	6 979	6 979	6 979	6 979
— разлика в таксите	—	—	146,5 ([1])	219,7	219,7	219,7	58,5	58,5	58,5	58,5	58,5
Сурия											
— действителна гаранция	774	774	828	828	828	828	828	828	828	828	6 161
— „правилна“ гаранция	12 400	12 400	12 400	12 400	12 400	12 400	6 160	6 160	6 160	6 160	6 160
— разлика в таксите	9,7 ([2])	116,3	115,7	115,7	115,7	115,7	53,3	53,3	53,3	53,3 ([3])	0
Общо разлика в таксите за Iberpotash	**9,7**	**116,3**	**262,2**	**335,4**	**335,4**	**335,4**	**111,8**	**111,8**	**111,8**	**76,3**	**58,5**

([1]) Тъй като гаранцията за Балсарени/Сайент е била определена в разрешителното, издадено на 29 април 2008 г., разликата в таксите за гаранцията за Балсарени/Сайент за посочената година е изчислена като 8/12 от годишния размер.

([2]) Тъй като гаранцията за Сурия е била определена в разрешителното, издадено на 9 ноември 2006 г., разликата в таксите за гаранцията за Сурия за посочената година е изчислена като 1/12 от годишния размер.

([3]) Тъй като гаранцията за Сурия е била увеличена до „правилния“ размер, считано от май 2015 г., разликата в таксите за гаранцията за Сурия за посочената година е изчислена като 4/12 от годишния размер.

(123) Поради това общият размер на помощта, предоставена на Iberpotash под формата на по-ниски банкови такси поради по-ниските нива на гаранциите, възлиза на 1 864 622 EUR за целия период 2006—2016 г.

Тази помощ е била предоставена от момента, в който в издадените от испанските органи екологични разрешителни са определени по-ниските нива на гаранциите, т.е. от 6 ноември 2006 г. за Сурия и от 29 април 2008 г. за Балсарени/Сайент.

5.1.1.6. ***Заключение относно наличието на помощ: Мярка 1***

(124) В контекста на горепосоченото Комисията е на мнение, че мярка 1 представлява държавна помощ и поради това ще оцени нейната правомерност и съвместимост с вътрешния пазар.

5.1.2. МЯРКА 4: ИНВЕСТИЦИЯ ЗА ПОКРИВАНЕ НА НАСИПИЩЕТО ОТ ОТПАДЪЦИ ВЪВ ВИЛАФРУНС

(125) На 17 декември 2007 г. Министерство на околната среда на Испания и Generalitat de Catalunya са подписали договор, съгласно който се споразумяват да си сътрудничат и да поделят разходите по отношение на проекта, свързан с покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс, и така да намалят неблагоприятното му въздействие върху околната среда. Министерство на финансите се е съгласило да участва с 4 милиона евро в инвестиционните разходи, докато останалата част е трябвало да бъде поета от Agencia Catalana del Agua — публично предприятие под ръководството на Generalitat de Catalunya. Работите по проекта са започнали през август 2008 г. и са продължили 18 месеца. Инвестиционни разходи са били в размер на общо 7 887 571 EUR и са били поети изцяло от публичните органи, както е договорено в договора от 2007 г.

(126) Проектът се е състоял от покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс с непромокаемо покривало („lámina impermeable“), което да затвори плътно насипището от отпадъци и да изолира солените отпадъци от всякакъв контакт с външна вода и по този начин да предотврати изтичане на солена вода от насипището. Покривалото е било защитено с геотекстилно фолио и покрито с пръст, което позволява да бъде посадена растителност върху покритото насипище.

(127) Насипището от отпадъци във Вилафрунс е разположено на терен на Iberpotash и е собственост на Iberpotash. То му е било прехвърлено като част от договора за продажба от 21 октомври 1998 г., с който Iberpotash е придобило миннодобивните дейности в региона на Каталония от Sociedad Estatal de Participaciones Industriales — SEPI, публичен холдинг на испанската държава. Към момента на прехвърлянето насипището от отпадъци във Вилафрунс вече не е било действащо, тъй като експлоатацията на мината, към която принадлежи, е била преустановена още през 1973 г.

5.1.2.1. ***Избирателно икономическо предимство***

(128) Както е посочено по-горе, инвестициите в покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс, което е разположено на терен на Iberpotash и е собственост на Iberpotash, са били финансирани изцяло от публичните органи. Iberpotash поема само разходите за поддръжка на инсталацията в хода на жизнения ѝ цикъл.

(129) Покриването, извършено през 2008—2009 г., касае насипище от отпадъци, което се притежава от Iberpotash от 1998 г. насам, когато площадката е била приватизирана заедно с други площадки за добив на поташ в региона. Насипището е свързан с мина, чиято експлоатация е преустановена още през 1973 г., и по този начин Iberpotash е поело площадката в момент, когато тя вече не е била в експлоатация. Поради това Iberpotash твърди, че няма задължение да предприема мерки за предотвратяване на замърсяването от насипището нито съгласно националното законодателство, нито съгласно правото на Съюза, тъй като Iberpotash не е първоначалният замърсител.

(130) Испанските органи не са съгласни с тези аргументи на Iberpotash и твърдят, че Iberpotash има общо задължение да предприеме подходящи мерки за предотвратяване на замърсяването от насипището от отпадъци, на което е собственик, и да управлява насипището в съответствие с приложимите правни разпоредби. По този начин Iberpotash е длъжно да осигури предприемането на мерки за защита на околната среда, изисквани съгласно съответното законодателство, включително за екологични щети в резултат на това насипище.

(131) В допълнение към това в коментарите на трети страни се посочва, че отговорността на Iberpotash за управлението на Вилафрунс възниква от момента, в който са му прехвърлени правата за миннодобивни работи. Тази отговорност се основава на испанския Акт № 6/1993 от 15 юли 1993 г. относно управлението на отпадъци и също така на Кралски декрет-закон № 1/2001 от 20 юли 2001 г. за преработване на испанския Закон за водите. Третата страна твърди, че фактът, че насипището във Вилафрунс вече не е било действащо при придобиването му от Iberpotash, не е от значение, тъй като всеки титуляр на концесия за миннодобивни работи трябва да управлява минните отпадъци в тяхната цялост, т.е. включително всички отпадъци, генерирани преди титулярят да получи концесията.

(132) Комисията счита, че фактът, че мината, с която е свързано насипището от отпадъци във Вилафрунс, е спряла да работи още през 1973 г., не освобождава Iberpotash като неин собственик от отговорността да гарантира подходящо възстановяване. Както бе потвърдено от испанските органи, всички планове за възстановяване, включително планът от 2008 г., са включвали специфични мерки за възстановяване, които Iberpotash е било длъжно да предприеме по отношение на насипището във Вилафрунс. Съгласно член 121 от испанския Закон за минното дело от 1973 г. неизпълнението на задълженията, включени в плана за възстановяване, представлява сериозно нарушение. В допълнение към това испанските органи потвърждават, че в съответствие с приложимото законодателство за опазване на водите Iberpotash винаги е било задължено да изпълнява необходимите мерки за избягване на замърсяването на водите от всички свои инсталации, включително насипището във Вилафрунс. Комисията също така отбелязва, че съгласно член 4 от Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии операторът предприема всички мерки, необходими за предотвратяването или намаляването, доколкото е възможно, на неблагоприятните въздействия върху околната среда, което включва управлението на съоръжение за отпадъци и след неговото закриване.

(133) Освен това Iberpotash твърди, че договорът за продажба на площадката включва клауза, която може да се тълкува като освобождаване на Iberpotash от отговорност във връзка с дейности преди 1997 г., т.е. включително от отговорност във връзка с насипището от отпадъци. В това отношение Iberpotash се позовава на решение на Върховния съд от 14 май 2009 г., в което се цитира разпоредбата на договора за продажба, която гласи, че продавачът следва да компенсира купувача за всички задължения, произтичащи от претенции на трети страни във връзка с факти, настъпили преди прехвърлянето, които не са отразени в счетоводния баланс и не са станали очевидни по време на процеса на надлежна проверка. Iberpotash твърди, че задълженията във връзка с възстановяването на Вилафрунс не са били очевидни преди продажбата и счетоводният баланс не включва свързани с това провизии поради факта, че към онзи момент не е съществувало такова правно задължение.

(134) При все това испанските органи посочват, че договорът за продажба на акции от 1998 г. не съдържа конкретни разпоредби, задължаващи продавача да поеме каквито и да е отговорности от купувача след прехвърлянето на акциите.

(135) В допълнение към това Комисията отбелязва, че разпоредбата, цитирана в решението на Върховния съд, представлява доста стандартна договорна разпоредба, която защитава продавача от последващи претенции на трети страни, свързани с факти, които не са били известни при продажбата. При все това Iberpotash не може да твърди, че не е знаело за съществуващото насипище от отпадъци във Вилафрунс, което е поело като част от сделката, и за общата отговорност на притежателя на отпадъците да гарантира правилно управление на своите съоръжения за отпадъци. Фактът, че Iberpotash е поело екологични задължения по отношение на насипището във Вилафрунс в различни планове за възстановяване, потвърждава, че то е знаело за тези отговорности.

(136) Поради това Комисията счита, че като следствие от придобиването на дейностите за добив на поташ в Каталония през 1998 г. Iberpotash е поело отговорност да гарантира правилно управление на насипището от отпадъци във Вилафрунс в съответствие с приложимите правни разпоредби.

(137) Макар че приемат това заключение, испанските органи твърдят, че задълженията на Iberpotash не включват покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс. Според испанските органи задълженията на Iberpotash биха били изпълнени чрез значително по-евтини мерки, които са били включени в първоначалния му план за възстановяване от 2008 г. (а именно изграждане на тръбна/дренажна система, други видове защита и възстановяване с общи разходи в размер на около […] EUR (*)). По този начин заедно с Iberpotash те твърдят, че публичната инвестиция за покриването на насипището не представлява икономическо предимство за Iberpotash, тъй като спестените от Iberpotash разходи ([…] EUR) са по-малко от разходите за поддръжка, които дружеството трябва да е поеме за целия жизнен цикъл на инсталацията (в размер на […] EUR само за периода от март 2015 г. до март 2016 г.), и от алтернативните разходи поради невъзможността да преработва и продава солта от покритото насипище във Вилафрунс, както планира да направи за другите си насипища ([27]).

(138) Комисията счита, че независимо от степента на задълженията на Iberpotash по отношение на Вилафрунс, тя не може да приеме твърдението, че публична инвестиция в размер на 7,9 милиона евро в значително по-добра защита на околната среда, която принципно се равнява на възстановяване на миннодобивната площадка без никакви инвестиционни разходи за Iberpotash, действително не е предоставила никакво икономическо предимство на Iberpotash. Целта на покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс е била да се намали значително замърсяването, породено от изтичане на солена вода от насипището. Алтернативните мерки в отсъствието на помощ не биха осигурили толкова добра и дълготрайна защита и биха изложили Iberpotash на риск да бъде принудено да понесе последиците от замърсяването (както се демонстрира от съдебните решения от 18 декември 2014 г. и 25 февруари 2015 г. във връзка с други негови миннодобивни площадки — вж. съображения 27 и 94 от решението за откриване на процедурата). Поради това изграждането на съоръжението, заплатено с публични ресурси, е позволило на Iberpotash да предотврати замърсяването по по-добър начин, да понижи своите екологични рискове в бъдеще и да осигури трайно възстановяване на насипището (в съответствие с подобно възстановяване на насипища от солни отпадъци във Франция и Германия, както е обяснено в съображения 26 и 32 по-горе). В крайна сметка Iberpotash е щяло да бъде длъжно да гарантира правилно възстановяване на насипището от отпадъци във Вилафрунс.

(*) Поверителна информация

([27]) Вж. мнението на испанските органи по решението за откриване на процедурата, точка 55.

(139) На последно място Комисията счита, че мярката е избирателна, тъй като е насочена конкретно към публично финансиране на покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс, което е собственост на Iberpotash. Испанските органи твърдят, че мярката не може да бъде избирателна, тъй като Iberpotash е единственото дружество за добив на поташ в Испания и следователно няма възможност за сравнение с други дружества. При все това фактът, че Iberpotash е единственото дружество за добив на поташ в Испания, не обезсилва избирателността на мярката, която очевидно е насочена към конкретно определено съоръжение за отпадъци и към нито едно друго.

(140) Поради това Комисията заключава, че мярка 4 е предоставила избирателно икономическо предимство на Iberpotash.

5.1.2.2. ***Прехвърляне на държавни ресурси***

(141) Общите инвестиционни разходи за покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс са били заплатени от публичните органи — 4 милиона евро от Министерство на околната среда на Испания, а оставащите 3 887 571 EUR — от управляваното от Generalitat de Catalunya публично предприятие Agencia Catalana del Agua, като така е бил спазен ангажиментът за покриване на останалата част от инвестиционните разходи, поет от Generalitat de Catalunya в договора от 17 декември 2007 г.

(142) Нито испанските органи, нито Iberpotash не твърдят, че по отношение на тази мярка не са използвани държавни ресурси.

(143) Освен това решението за отпускане на публично финансиране за покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс е било взето от Министерство на околната среда на Испания и от Generalitat de Catalunya и поради това очевидно може да бъде приписано на държавата.

(144) Поради това Комисията заключава, че мярка 4 включва прехвърляне на държавни ресурси и може да бъде приписана на държавата.

5.1.2.3. ***Потенциално нарушаване на конкуренцията***

(145) Както е обяснено подробно по-горе (вж. съображения 103 и 105), Iberpotash се конкурира с други производители на поташ и сол. Поради това фактът, че най-малкото част от неговите екологични задължения по отношение на Вилафрунс са били финансирани с публични ресурси, може да доведе до нарушаване на конкуренцията чрез изкуствено намаляване на разходите на Iberpotash и съответно предоставяне на неправомерно предимство на дружеството спрямо неговите конкуренти.

(146) Поради това Комисията заключава, че мярка 4 е в състояние да наруши конкуренцията.

5.1.2.4. ***Въздействие върху търговията в рамките на ЕС***

(147) В ЕС се осъществява търговия както на поташ, така и на сол (вж. съображения 106 и 107 по-горе) и поради това Комисията заключава, че мярка 4 засяга търговията в рамките на Съюза.

5.1.2.5. ***Заключение относно наличието на помощ: Мярка 4***

(148) В контекста на горепосоченото Комисията е на мнение, че мярка 4 представлява държавна помощ в размер на 7 887 571 EUR и поради това ще оцени нейната правомерност и съвместимост с вътрешния пазар.

5.2. *ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ НА ПОМОЩТА*

(149) Както мярка 1, така и мярка 4 са били предоставени в нарушение на задълженията за уведомяване и непредприемане на действия, установени в член 108, параграф 3 от ДФЕС. Поради това Комисията счита, че двете мерки представляват неправомерна държавна помощ.

5.3. *СЪВМЕСТИМОСТ НА ПОМОЩТА*

5.3.1. МЯРКА 1: ПО-НИСКИ НИВА НА ФИНАНСОВИТЕ ГАРАНЦИИ

(150) Нито испанските органи, нито Iberpotash са посочили някакви основания за съвместимостта на помощта, предоставена под формата на финансови гаранции, по-ниски от изискваното съгласно съответния закон.

(151) Комисията счита, че мярката представлява оперативна помощ за Iberpotash, тъй като чрез нея разходите на дружеството за гаранционни такси са били по-ниски от изискваното в дългия период между 2006 и 2016 г.

(152) Комисията не установи никакви възможни основания за съвместимостта на такава оперативна помощ, която е била предоставена, без да се преследва очевидна цел от общ интерес, и следователно заключава, че мярката, състояща се от по-ниски нива на финансовите гаранции за Iberpotash, представлява неправомерна помощ под формата на по-ниски банкови такси в резултат на неправомерно ниското равнище на финансовите гаранции.

5.3.2. МЯРКА 4: ИНВЕСТИЦИЯ ЗА ПОКРИВАНЕ НА НАСИПИЩЕТО ОТ ОТПАДЪЦИ ВЪВ ВИЛАФРУНС

(153) Испанските органи твърдят, че ако бъде заключено, че покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс представлява държавна помощ, тя би била съвместима въз основа на раздел 3.1.1 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г., който касае помощи за опазване на околната среда за предприятия, които надвишават стандартите на Съюза или които повишават степента на опазване на околната среда при отсъствие на стандарти на Съюза.

(154) Те твърдят, че покриването на насипището от отпадъци е пилотен проект, чиято цел е да се изпита нова технология за предотвратяване на изтичането на солена вода от насипища от солни отпадъци. Площадката във Вилафрунс, както се твърди, е била избрана за този пилотен проект поради характерните ѝ особености (по-малък обем, местоположение като първо насипище от солни отпадъци най-високо по течението на река Йобрегат и факта, че площадката не е в експлоатация от десетилетия). Ако за органите бъдат осигурени данни относно действителните резултати, това би им позволило да решат по-добре общия проблем с насипищата от солни отпадъци в региона. В това отношение се очаква проектът да допринесе за опазването, защитата и възстановяването на околната среда в района на басейна на река Йобрегат и поради това той преследва цел от общ интерес.

(155) Испанските органи също така обясняват, че проектът е част от общ план за подобрено управление на водните басейни в Каталония, който включва различни мерки; някои от тях са финансирани с публични ресурси, а други — с частни ресурси.

(156) Комисията счита, че Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. действително могат да представляват основание за оценка на съвместимостта в настоящия случай. По-специално точка 205 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г., четена във връзка с точка 248 от Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика от 2014 г. ([28]), позволява на Комисията да приложи правилата, определени в Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. към неправомерната помощ, предоставена в периода 2009—2011 г.

(157) Съгласно раздел 3.1.1 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. инвестиционни помощи, които дават възможност на предприятията да надвишат стандартите на Съюза за опазване на околната среда или да увеличат равнището на защита на околната среда при отсъствие на стандарти на Съюза, ще бъдат считани за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО [понастоящем член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС], при условие че изискванията, изложени в точките от 74 до 84 и раздел 3.2 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г., са изпълнени.

(158) Стандартите на Съюза за възстановяване на миннодобивни отпадъци са определени в Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии. При все това съгласно член 24, параграф 4 от Директивата, член 5, член 6, параграфи 3—5, член 7, член 8, член 12, параграфи 1 и 2 и член 14, параграфи 1—3 няма да се прилагат по отношение на съоръжения за отпадъци, които са прекратили приемането на отпадъци преди 1 май 2006 г., какъвто е случаят с насипището от отпадъци във Вилафрунс. Поради това в разглеждания случай няма конкретни стандарти на Съюза за определяне на равнището, което следва да бъде постигнато за насипището от отпадъци във Вилафрунс от екологична гледна точка.

(159) Една трета страна твърди, че още през 2008—2009 г. за Iberpotash е било в сила правно задължение незабавно да осигури покриване на насипището, но не представя конкретни доказателства за тези твърдения. Във всеки случай Комисията счита, че макар че в крайна сметка Iberpotash е щяло да бъде задължено да осигури правилно възстановяване на насипището от отпадъци във Вилафрунс в бъдеще, през 2008—2009 г. не е било налице такова задължение и в отсъствието на помощта Iberpotash е щяло да продължи да управлява насипището от отпадъци, като изпълнява своите задължения съгласно приложимия план за възстановяване.

(160) В съответствие с точка 79 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. интензитетът на такава помощ за големи предприятия не трябва да надхвърля 50 % от допустимите разходи. Когато инвестицията е свързана с придобиването на активи с характер на екологични нововъведения или предприемане на проект за екологични нововъведения, интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 10 процентни точки, при условие че са спазени условията на точка 78 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. Освен това интензитетът на помощта може да достигне до 100 %, когато инвестиционната помощ се отпуска в резултат от наистина конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни,

([28]) Съобщение на Комисията — Насоки относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. (ОВ C 200, 28.6.2014 г., стр. 1).

прозрачни и недискриминационни критерии — ефективно осигуряващи, че помощта е ограничена до необходимия минимум за постигане на ползи за околната среда (вж. точка 77 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г.). Тръжната процедура не трябва да бъде дискриминационна и трябва да позволява участието достатъчен брой предприятия. Освен това бюджетът, свързан с тръжната процедура, трябва да бъде обвързващо ограничение, в смисъл че не всички участници могат да получат помощ.

(161) Съгласно точка 80 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. допустимите разходи трябва да бъдат ограничени до допълнителните инвестиционни разходи, необходими да се постигне по-високо равнище на защита на околната среда, като се изваждат оперативните ползи и се прибавят оперативните разходи през първите пет години. При отсъствие на стандарти на Съюза тези допълнителни инвестиционни разходи са съставени от инвестиционните разходи, нужни за постигане на по-високо равнище на екологична защита от онова, което предприятието би постигнало без екологична помощ (вж. точка 84, буква в) от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г.).

(162) В настоящия случай испанските органи твърдят, че преди осъществяването на инвестицията за покриване на насипището приложимият план на Iberpotash за възстановяване е включвал специфични мерки за възстановяване на насипището от отпадъци във Вилафрунс, насочени към ограничаване на изтичането на солена вода от насипището и съответно свеждане до минимум на неговото въздействие върху околната среда. Очакваните разходи за тези мерки, които представляват съпоставителен сценарий при отсъствието на държавна помощ в съответствие с точка 81, буква а) от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г., възлизат на […] EUR. Доколкото Комисията разбира, испанските органи са счели, че тези мерки са достатъчни, за да се гарантира спазването на екологичните задължения, приложими по онова време към изведеното от експлоатация насипище от отпадъци във Вилафрунс.

(163) В допълнение към това, както обясниха испанските органи, покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс е било счетено за т. нар. „пилотен проект“, за да се провери на практика дали този метод за възстановяване е подходящ за преодоляване на екологичните проблеми в района на река Йобрегат. Поради това покриването не е било осъществено вследствие на реално съществуващо правно задължение, а по-скоро с оглед на по-общ обществен интерес да се намери най-подходящият метод за възстановяване, който в бъдеще ще се прилага за всички други насипища от отпадъци, засягащи околната среда в региона.

(164) Поради това покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс през 2008—2009 г. е позволило на Iberpotash да повиши равнището на защита на околната среда, получено вследствие на дейността му, при отсъствието на стандарти на Съюза в съответствие с точка 74, буква б) от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г.

(165) С оглед на горепосоченото допълнителните инвестиционни разходи за инвестиционния проект възлизат на инвестиционните разходи от 7 887 571 EUR минус разходи в размер на […] EUR в съпоставителния сценарий. Тъй като насипището във Вилафрунс от много години не е в експлоатация, не съществуват оперативни ползи от покриването му. Според испанските органи оперативните разходи за поддръжката на инсталацията за предходната година са били в размер на […] EUR. Ако се приеме, че те останат на това равнище през първите пет години, общият размер на оперативните разходи, които следва да се добавят към допустимите разходи, би бил […] EUR. По този начин допустимите разходи възлизат на общо 7 804 922,60 EUR ([29]).

(166) Тъй като помощта обхваща пълния размер на инвестиционните разходи от 7 887 571 EUR, тя представлява повече от 100 % от допустимите разходи.

(167) Испанските органи не представиха никакви доказателства, че насипището от отпадъци във Вилафрунс е било избрано в резултат от наистина конкурентна тръжна процедура въз основа на ясни, прозрачни и недискриминационни критерии от по-голям брой възможни други проекти. Всъщност насипището е било избрано от испанските органи само поради неговите характеристики, които са били счетени за подходящи за проекта (вж. съображение 154 по-горе). Поради това точка 77 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г., която позволява интензитет на помощта до 100 %, не може да се приложи в настоящия случай.

(168) В допълнение към това Комисията счита, че методът за възстановяване на насипище от отпадъци чрез покриването му с непромокаем слой, чрез който се осигурява изолирането му от вода, не може да се счита за проект за екологични нововъведения по смисъла на точка 78 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. Въпреки аргументите на испанските органи, че покриването е уникално и иновативно, този метод не може да се счита за нов или значително подобрен в сравнение с последните постижения в индустрията в Съюза поради следните причини.

(169) Възможно е да има технически разлики между покриването във Вилафрунс и покриването на насипищата от отпадъци в Елзас, както е обяснено в техническата информация, представена от Agencia Catalana del Agua. При все това вече са били прилагани подобни технологии, насочени към покриване и запечатване на насипища с

([29]) Т.е. 7 887 571 EUR минус […] EUR плюс […] EUR.

непромокаем материал, по-специално в Германия. Според книга на германски експерт, насочена конкретно към наличните технологии в отрасъла за добив поташ ([30]), в Германия вече е придобит 30-годишен опит във връзка с покриването на цели насипища от минни отпадъци от поташ с цел да се предотврати навлизането на вода в насипището и съответно да се сведе до минимум изтичането на солена вода. В книгата се твърди, че експериментите за покриване на насипища от отпадъци в Германия датират от 50-те години на 20-ти век и че още през 70-те, но най-вече през 90-те в Германия са покрити редица насипища от отпадъци, предимно средни по размер, като са изпробвани различни видове материали и техники. В годишния доклад за 2015 г. на германското предприятие за добив на поташ K+S се посочва покриване на изведени от експлоатация малки и средни по размер насипища от отпадъци като част от стратегията на предприятието за стари насипища в опит да се избегне и да се сведе до минимум дългосрочното въздействие върху природата и околната среда. Към настоящия момент се поддържат общо 41 изведени от експлоатация насипища от отпадъци в Долна Саксония и две в Баден-Вюртемберг. Петнадесет от тях вече са повторно залесени, а други шест са в процес на залесяване ([31]).

(170) Поради това, макар да е възможно техническите подробности на тези проекти да се различават в зависимост от конкретните условия на всяка площадка, проектът не може да се счита за проект за екологични нововъведения съгласно раздел 3.1.1 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г.

(171) По този начин максималният интензитет на помощта за Iberpotash като голямо предприятие съгласно точка 76 от Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. е 50 % от допустимите разходи.

(172) Поради това максималният размер на помощта, който Комисията счита за съвместим с вътрешния пазар съгласно Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. като инвестиционна помощ, която позволява на Iberpotash да повиши равнището на защита на околната среда, е 3 902 461,30 EUR.

(173) В съответствие с това Комисията счита останалата част от пълния размер на помощта за тази мярка (т.е. 3 985 109,70 EUR) за неправомерна и несъвместима помощ.

6. **ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ**

(174) Съгласно Договора и установената съдебна практика на Съда Комисията е компетентна да реши дали съответната държава членка трябва да отмени или да измени помощта, когато се установи, че тя е несъвместима с вътрешния пазар ([32]). Съдът също така неведнъж е постановявал, че задължението на дадена държава членка да отмени помощ, счетена от Комисията за несъвместима с вътрешния пазар, има за цел да възстанови съществувалото преди това положение ([33]).

(175) В този контекст Съдът е постановил, че целта е постигната, когато получателят е изплатил сумите, предоставени чрез неправомерна помощ, като по този начин се е отказал от предимството, с което се е ползвал спрямо конкурентите си на пазара, и ситуацията от преди плащането на помощта е възстановена ([34]).

(176) В съответствие със съдебната практика член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ([35]) гласи, че „когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициера […]“.

(177) Следователно с оглед на факта, че въпросните мерки:

a) общият размер на помощта, предоставена на Iberpotash по мярка 1 под формата на по-ниски банкови такси поради по-ниските нива на гаранциите за периода 2006—2016 г. и в размер на 1 864 622 EUR, както и

([30]) Henry Rauche: Die Kaliindustrie im 21. Jahrhundert, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2015, http://www.springer.com/de/book/9783662468333. Комисията бе уведомена за съществуването на тази книга от една от заинтересованите страни. Тя е съставена от експерт с 30-годишен опит в отрасъла за добив на поташ и, включително според независими отзиви (вж. например https://mining-report.de/blog/henry-rauche-die-kaliindustrie-im-21-jahrhundert/), представлява всеобхватен преглед на най-новите техники и технологии в отрасъла за добив на поташ.

([31]) Годишен доклад на K+S за 2015 г., стр. 48, http://www.k-plus-s.com/en/archiv/finanzberichte.html

([32]) Вж. решение от 12 юли 1973 г., Комисия/Германия, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, точка. 13.

([33]) Вж. решение от 14 септември 1994 г., Испания/Комисия, съединени дела C-278/92, C-279/92 и C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, точка 75.

([34]) Вж. решение от 17 юни 1999 г., Белгия/Комисия, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:31, точки 64 и 65.

([35]) Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

б) частта от мярка 4, която надхвърля максималния интензитет на помощта за инвестиционна помощ, която позволява на Iberpotash да повиши равнището на защита на околната среда чрез покриване на насипището от отпадъци във Вилафрунс, в размер на 3 985 109,70 EUR, са били приведени в действие в нарушение на член 108 от Договора и следва да се считат за неправомерна и несъвместима помощ, те трябва да бъдат възстановени, за да се възстанови съществувалото преди това положение на пазара. Възстановяването следва да обхваща периода от момента на придобиване на предимството от получателя, т.е. когато помощта му е била предоставена, до ефективното възстановяване, като подлежащите на възстановяване суми следва да бъдат олихвени до ефективното възстановяване.

7. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(178) Комисията счита, че Испания неправомерно е привела в действие помощта, предоставена на Iberpotash съгласно мярка 1 под формата на необосновано ниски гаранционни такси поради необосновано ниското равнище на гаранциите за периода 2006—2016 г. в размер на 1 864 622 EUR, в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Комисията счита, че тази помощ е несъвместима с вътрешния пазар и трябва да бъде възстановена.

(179) Комисията счита, че Испания неправомерно е привела в действие инвестиционната помощ, която позволява на Iberpotash да повиши равнището на защита на околната среда чрез покриване на насипището от отпадъци във Вилафрунс (мярка 4), в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

(180) При все това Комисията счита, че частта от мярка 4 в размер на 3 902 461,30 EUR е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в), тъй като е в съответствие с Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г.

(181) От друга страна Комисията счита, че останалата част от общия размер на помощта за мярка 4, която надхвърля разрешения максимален интензитет на помощта, а именно 3 985 109,70 EUR, е несъвместима с вътрешния пазар и трябва да бъде възстановена,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Държавната помощ в полза на Iberpotash под формата на необосновано ниски гаранционни такси поради необосновано ниското равнище на гаранциите за периода 2006—2016 г. в размер на 1 864 622 EUR, неправомерно приведена в действие от Испания в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, е несъвместима с вътрешния пазар.

2. Държавната помощ за покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс в размер на 3 902 461,30 EUR, неправомерно приведена в действие от Испания в полза на Iberpotash в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в).

3. Останалата част от държавната помощ за покриването на насипището от отпадъци във Вилафрунс в размер на 3 985 109,70 EUR, неправомерно приведена в действие от Испания в полза на Iberpotash в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, е несъвместима с вътрешния пазар.

Член 2

1. Испания си възстановява посочената в член 1, параграфи 1 и 3 помощ от получателя.

2. Сумите, които трябва да бъдат възстановени, включват лихви, начислени от датата, на която са били предоставени на разположение на получателя на помощта, до датата на тяхното действително възстановяване.

3. Лихвата се изчислява с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([36]) и Регламент (ЕО) № 271/2008 на Комисията ([37]) за изменение на Регламент (ЕО) № 794/2004.

4. Испания отменя всички неизвършени плащания на помощта, посочена в член 1, параграфи 1 и 3, считано от датата на приемане на настоящото решение.

Член 3

1. Възстановяването на помощта, посочена в член 1, параграфи 1 и 3, се извършва незабавно и ефективно.

2. Испания осигурява изпълнението на настоящото решение в срок от четири месеца от датата, на която е уведомена за него.

Член 4

1. В срок два месеца след уведомяване за настоящото решение Испания представя на Комисията следната информация:

а) общата сума (главница и лихви), която следва да бъде възстановена от получателя;

б) подробно описание на вече предприетите и на планираните мерки за изпълнение на настоящото решение;

в) документи, доказващи, че на получателя е наредено да възстанови помощта.

2. Испания уведомява Комисията за напредъка, постигнат вследствие на предприетите национални мерки за изпълнение на настоящото решение, до пълното възстановяване на помощта, посочена в член 1, параграфи 1 и 3. При поискване от страна на Комисията тя незабавно представя информация за вече предприетите и планираните мерки за спазване на настоящото решение. Тя предоставя също така подробна информация относно размера на помощта и лихвите, които вече са възстановени от получателя.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Кралство Испания.

Съставено в Брюксел на 31 август 2017 година.

За Комисията
Margrethe VESTAGER
Член на Комисията

([36]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за прилагането от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).

([37]) Регламент (ЕО) № 271/2008 на Комисията от 30 януари 2008 година за изменение на Регламент (ЕО) № 794/2004 за прилагането на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 82, 25.3.2008 г., стр. 1).